

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV LÓDŹ, SOBOTA, 3 KWIECIA 1948 ROKU Nr 91 (1019)

Porażka Trumana w kongresie

Izba reprezentantów odrzuciła veto prezydenta, domagającego się zwiększenia dochodów skarbowych na cele wojskowe

WASZYNGTON PAP. — Prezydent Truman złożył veto przeciwko uchwale Izby Reprezentantów Stanów Zjednoczonych i Senatu zmniejszającej o 4 miliardy 800 milionów dolarów wpływy podatkowe skarbu amerykańskiego. W swym orędziu do Kongresu prezydent stwierdził, że w obecnej sytuacji nie może się zgodzić ze zmniejszeniem wpływów podatkowych.

W kołach dziennikarskich Waszyngto-

Arabowie rękoma Jeruzolimy

JEROZOLIMA (PAP). Sytuacja aprowizacyjna ludności żydowskiej w Jeruzolimie staje się z każdym dniem coraz bardziej krytyczna. Arabowie oświadczyli, że nie dopuszczą do Jeruzolimy żadnych żydowskich konwojów z żywnością.

nu podkreślają, że veto prezydenta pozostaje w związku z jego programem militarnym i decyzja wprowadzenia obowiązkowej służby wojskowej w Stanach Zjednoczonych.

Na popołudniowym posiedzeniu piątkowym Izba Reprezentantów odrzuciła veto prezydenta 311 głosami przeciwko-

88. Jak wiadomo, dla odrzucenia veto prezydenta konieczna jest — w myśl konstytucji amerykańskiej — kwalifikowana większość dwóch trzecich głosów. W kołach politycznych przypuszczają, że również w Senacie veto prezydenta zostanie odrzucone wymagana kwalifikowaną większością głosów i uchwałą obu izb o zmniejszeniu wpływów podatkowych tym samym uprawomocni się.

Zachód i Wschód

Kołyśnka amerykańska

Kołyśnka radziecka

Wymiana handlowa polsko-brytyjska

Roczny plan eksportowy — został wykonany w ciągu 7 miesięcy

WARSZAWA (PAP). — Dyrektor departamentu w Ministerstwie Przemysłu p. Lucjan Horowitz przedstawił wczoraj dziennikarzom zagranicznym w Warszawie szczegóły polsko-brytyjskich rozmów handlowych w m-cu marca br.

Określając wykonanie układu z czerwca

1947 r., jako zadawalające, dyrektor Horowitz oświadczył, iż w ciągu 7-miu miesięcy od chwili zawarcia umowy, Polska eksportowała do Wielkiej Brytanii towarów za 2.360 tys. funtów szterlingów, otrzyskując wzamian ze Zjednoczonego Królestwa towarów za 3.276 funt. szt. Tym samym wykonany został w ciągu 7 miesięcy plan roczny. Ogółem układ przewidywał dostarczenie W. Brytanii przez Polskę w ciągu 3-letniego okresu towarów wartości 23 milj. funt. szt. z tego towary wartości 6 i pół miliona funt. szterl. miały być dostarczone w roku bieżącym.

Dyr. Horowitz podał, że po raz pierwszy po wojnie Polska podjęła eksport środków żywnościowych i drzewa do Wielkiej Brytanii, jak też poinformował, że będą pro-

wadzone między obiema układającymi się stronami rozmowy w sprawie długoterminowych umów i kontraktów.

— Jest intencją obu rządów — powiedział dyr. Horowitz — aby Polska zajęła swe tradycyjne miejsce dostawcy na rynek Zjednoczonego Królestwa, co podkreślono w komunikacie ogłoszonym po rokowaniach. Zgodnie z umową czerwcową Polska zobowiązała się importować z W. Brytanii w ciągu lat 3-letnich, tj. do czerwca roku 1950 towarów na sumę 35 milionów funtów szterl., w tej liczbie za 15 milionów funtów szterl. w tej liczbie za 15 milionów funtów szterl. Rząd brytyjski przyrzekł zwłaszcza ułatwić nabycie w Anglii wełny, gumy, farb, opon. Planowany import w r. 1948 wynieść ma 10 milionów funtów.

圖勢現區放解國中

Nowa konstytucja Czechosłowacji

ogłoszona zostanie w dniu 1 Maja r.b.

PRAGA (PAP). Agencja CTK donosi, że pierwsza sesja zgromadzenia narodowego zwolana została po przerwie wielkanocnej na dzień 7 kwietnia. Na pierwszym miejscu porządku obrad figuruje ustawa o ubezpieczeniach spo-

lecznych, a na drugim — debata nad nową konstytucją. Zdaniem dziennika „Svobodne Noviny“, parlament przeprowadzi debatę nad konstytucją w takim czasie, że zostanie ona uroczystie ogłoszona w dniu 1 maja.

Usunięcie prawicowych socjalistów

z parlamentu węgierskiego

BUDAPESZT (PAP). Prezydium węgierskiej partii socjal-demokratycznej zgłosiło wniosek o pozbawienie mandatów prawicowych socjalistów węgierskich, których Kongres wykluczył z partii. Wśród pozbawionych mandatów

znajdują się znani *prawicowi przywódcy partii socjalistycznej Ban i Kethly, którzy próbowali rozbić partię od wewnątrz a znalazłszy się w izolacji uciekli zagranicę.* Centralny komitet wykonawczy partii powoła w najbliższych dniach nowych posłów na ich miejsce.

Sukcesy armii ludowej w Chinach

Na prośbę grupy naszych czytelników zamieszczamy szczegółową mapę obszarów Chin, wyzwolonych przez Chińską Armię Demokratyczną. Mapa ta, sporządzona i wydana 14 listopada 1947 roku w Hong-Kongu przez chińskie „Stowarzyszenie dla opracowania historii wyzwolonych obszarów”, została uzupełniona ostatnimi danymi o sytuacji na frontach wojny domowej w Chinach, gdzie w dalszym ciągu trwa zwycięska ofensywa Armii Demokratycznej. Mapa obrazuje stan rzeczy, jaki istniał w połowie marca 1948 roku.

Na dzień 30 czerwca 1947 roku ogólna powierzchnia obszarów wyzwolonych wynosiła 2 miliony 200 tysięcy km kw., co stanowiło niemal jedną czwartą całego obszaru Chin, a ilość wyzwolonych miast wynosiła 440. Na obszarach tych zamieszkiwało powyżej 130 milionów ludności, tj. około jednej trzeciej całej ludności Chin. Jednakże, jak wynika z komu-

nikatu sztabu generalnego Armii Demokratycznej z dnia 7-go lutego 1948 roku, już w początku bieżącego roku obszar terenów wyzwolonych powiększył się do 2 milionów 300 tysięcy km kw., ilość ludności na wyzwolonych obszarach — do 180 milionów.

Jak czytelnicy nasi orientują się z codziennych depesz — w wyniku zwycięstw odniesionych w ciągu 3-letniego okresu 1948 roku przez Armię Demokratyczną i klęsk armii Czang-Kai-Szeka, obszar terenów wyzwolonych uległ ponownie znacznemu powiększeniu. Coraz to nowe połacie Chin, zamieszkałe przez miliony mieszkańców, przechodzą w ręce wojsk ludowych i stają się częścią składową wolnej Republiki Chińskiej, gdzie natychmiast przeprowadza się radykalne reformy społeczne, przede wszystkim reformy rolne. W ciągu roku 1946 i 1947 otrzymało ziemię przeszło 60 milionów chłopów.

Zarządzenia władz radzieckich w Niemczech

przeciw wywożeniu do stref zachodnich towarów i fabryk z Berlina

BERLIN (PAP) — Dzienniki w sektorze radzieckim Berlina ogłosiły komunikat agencji ADN o zarządzeniach władz radzieckich w sprawie ochrony gospodarki Berlina. Komunikat stwierdza, że wywożenie urządzeń przemysłowych i towarów z Berlina do zachodniej strefy Niemiec przybrało w ostatnich dniach zastraszające rozmiary.

Podczas gdy w lutym z Berlina wysłano 2 tysiące wagonów z różnym ładunkiem, w okresie tylko od 20 do 30 marca zostało wywiezionych około tysiąca wagonów. Ponadto drogą wodną wywieziono z Berlina do stref zachodnich 1173 tony maszyn i ich części, złomu, materiałów budowlanych i innego mienia.

31 marca przedstawiciel radzieckiego komendanta przy magistracie berlińskim, major Oczkin, przyjął zastępcę nadburmistrza Berlina dr. Friedensburga (CDU) i kierownika wydziału gospodarczego magistratu Klingelhofera (SPD) i zwrócił ich uwagę na mnożące się wypadki potajemnego wysyłania urządzeń i towarów z przedsiębiorstw berlińskich do stref zachodnich. Wszystkie te nielegalne machinacje poszczególnych przemysłowców i spekulantów z reguły mają miejsce z wiedzą wydziału gospodarczego magistratu. Komendatura radziecka wzywa magistrat Berlina, by przedsięwzięła niezwłoczne kroki dla zapobieżenia tym nieprawnym aktom przedsiębiorców i spekulantów, które zagrażają normalnemu funkcjonowaniu gospodarki berlińskiej oraz stanowią groźbę bezrobocia wśród ludności.

Ze swej strony komendatura radziecka zastosowała już konieczne środki przeciwko potajemnemu wysyłaniu towarów z Berlina do stref zachodnich. Jeżeli magistrat będzie nadal traktował obojętnie tę grabież gospodarki berlińskiej — komendatura radziecka będzie musiała przedsięwziąć jeszcze surowsze kroki.

W tymże dniu zastępca radzieckiego komendanta Berlina do spraw gospodarczych podpik. Niezamajew zaprosił do siebie burmistrzów poszczególnych rejonów i sześ-

Robertson odkrył karty

BERLIN (PAP). Według doniesień prasy, dowódca brytyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech, generał Robertson, przemawiając w klubie amerykańskim w Berlinie, wypowiedział się stanowczo za utworzeniem odrębnego państwa zachodnio-niemieckiego, które wzięłoby udział w planie Marszala i przystąpiło do bloku zachodniego. Kommentując przemówienie generała Robertsona oraz niedawne analogiczne oświadczenie generała Clay'a, dowódcy strefy amerykańskiej, gazeta „Berliner Zeitung” pisze: „Sytuacja jest jasna. Zwolennicy rozbięcia Niemiec sami się zde-maskowali. Jednakże naród niemiecki dowiedzie wszystkim rozbijaczom zarówno w kraju, jak poza jego granicami, że zdecydowany jest walczyć o jedność demokratycznych Niemiec”.

fów rejonowych oddziałów policji sektora radzieckiego.

Podczas konferencji omawiano środki, jakie należy przedsięwziąć dla zlikwidowania nielegalnego wywożenia urządzeń przemysłowych i towarów z radzieckiego sektora Berlina do sektorów zachodnich i do stref zachodnich Niemiec. Odpowie-

działnością za wykonanie tych zarządzeń obarczono burmistrzów rejonowych i oddziały policji. Uczestnicy konferencji przyjęli do wiadomości dyrektwy zastępcy komendanta radzieckiego i dali wyraz swemu pełnemu zrozumieniu konieczności przedsięwzięcia dodatkowych zarządzeń w tej dziedzinie.

Krwawy terror w Atenach

Sophulis nadal morduje demokratów

RZYM (PAP) — Agencja Elefteri Ellada donosi, że w Atenach odbyła się w piątek egzekucja 13 członków grec-

kiej partii komunistycznej. Wśród greckich działaczy demokratycznych rząd ateński przeprowadza w dalszym ciągu aresztowania.

Szczegóły spisku faszystowskiego we Włoszech

Prowokacja, która miała doprowadzić do nowej dyktatury

RZYM (PAP). — Dziennik „Unita” ogłasza dalsze szczegóły spisku faszystowskiego, którego celem miało być przekreślenie wyniku wyborów i wprowadzenie we Włoszech dyktatury.

Zamieszczając fotokopię różnych doku-

mentów, dziennik stwierdza, że spisek został wykryty przez burmistrza Turynu Negarville, który złożył odpowiedni raport na ręce prokuratora republiki. Spisek zorganizowany był przez „narodowy front antybolshewicki” oraz „wiosną armię wy-

Murzyński ruch oporu

WASZYNGTON (PAP). — Philip Randolph, przewodniczący związku konduktorów wagonów sypialnych, którego członkowie rekrutują się wyłącznie spośród Murzynów, oświadczył w komisji spraw wojсковych senatu, że jeśli w armii amerykańskiej nie zostanie zniesiona dyskryminacja rasowa, Murzyni będą się opierać wcieleniu do wojska w wypadku uchwalenia ustawy o powszechnej służbie wojskowej, stosując metodę „cywilnego nieposłuszeństwa”. Randolph podkreślił, że Murzyni amerykańscy przejmą taktykę, jaką stosowali Hindusi w walce przeciwko imperializmowi brytyjskiemu.

W odpowiedzi na oświadczenie członków komisji, że akcja ta zostałaby uznana za zdradę i pociągnięta odpowiednio represje Randolph stwierdził, że Murzyni gotowi są ponieść wszelkie konsekwencje dla wywalczenia demokratycznych praw.

zwolnienia”, na czele której stoi marszałek Messe. Obie te organizacje są ściśle związane z partią liberalną i z włoską unią monarchistyczną. Organizacja marsz. Messe posiada liczne nielegalne komórki w Rzymie i w innych miastach, komórki te kierowane są przez wyższych oficerów.

Bojówki faszystowskie miały być w pogotowiu począwszy od dnia 17 kwietnia, tj. na dzień przed wyborami. Oddziały te miały się skoncentrować w pobliżu lokali wyborczych, by móc przystąpić do natychmiastowego działania „zależnie od rozwoju sytuacji”. Elementy przeznaczone do prowokacji miały być wyposażone w legitymacje partii lewicowych, by w ten sposób dać rządowi pretekst do represji przeciwko stronnictwom demokratycznym i do unieważnienia wyborów oraz do zrzucenia odpowiedzialności za ten krok na front demokratyczno-ludowy. W okólniku, ogłoszonym przez dziennik „Unita”, kierownicy spisku powołują się na poprzednio wydane rozporządzenia, co świadczy o tym, że spisek, przygotowywany oddawna, zorganizowany był na zasadach ściśle wojskowych.

KOMUNIKAT

W niedzielę, dnia 4-go kwietnia br. o godzinie 10-tej rano odbędzie się w sali Centralnego Robotniczego Domu Kultury w Łodzi, ul. Piotrkowska 243

WOJEWÓDZKA PARTYZNA NARADA SPÓŁDZIELCZA

z następującym porządkiem obrad: referat polityczny, referat o zagadnieniach gospodarczych spółdzielni samopomocowych i dyskusja.

Na naradę przybędą członkowie rad nadzorczych i zarządów Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” jak również członkowie rad nadzorczych i zarządów Powiatowych Związków Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” — członkowie partii.

KOMITET WOJEWÓDZKI PPR

KONKURS

NA PROJEKT ZAMKNIĘCIA HERMETYCZNEGO DO SŁOIKÓW SZKLANYCH DO OPAKOWANIA KONSERW MIĘSNYCH, RYBNYCH I OWOCOWO-WARZYWNYCH

Centralny Zarząd Państwowego Przemysłu Konserwowego ogłasza konkurs na projekt zamknięcia hermetycznego do słoików szklanych do opakowania konserw mięsnych, rybnych i owocowo-warzywnych.

1. Zamknięcie winno być hermetyczne, również w wypadku naciśnięcia w naczyniu około 2 kg/cm² jak również winno wytrzymać ciśnienie wytwarzane w autoklawie przy 121° C i przy nagłym spadku temperatury o 100° C.

2. Materiał nakrywkowy winien odpowiadać warunkom technicznym i chemicznym przemysłu konserwowego, pożądane jest ażeby był dostępny na rynku krajowym.

3. Czynność zamykania winna być prosta i tania.

4. Wymaga się łatwości bezpieczeństwa w otwieraniu.

5. Projekt zamknięcia winien uwzględniać stronę odpowiadającą względem estetycznym i handlowym.

6. Centralny Zarząd zastrzega sobie prawo pierwokupu projektów zgłoszonych do konkursu z prawami ich autorstwa i eksploatacji.

7. Za najlepsze przyjęte projekty przewidziane są następujące nagrody:

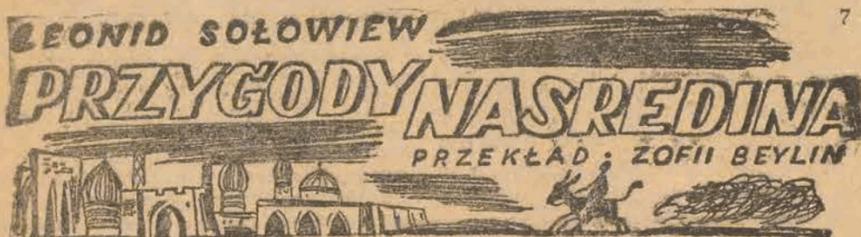
I — 60.000,— zł II — 25.000,— „ III — 15.000,— „

8. Ocena projektów i przyznawanie nagród konkursowych nastąpi po wypróbowaniu zamknięcia.

9. W wypadku uznania, że żadna z nadesłanych prac nie odpowiada wymaganiom Państwowego przemysłu konserwowego Centralnemu Zarządowi przysługuje prawo odrzucenia prac bez przyznania nagród.

10. Projekty należy nadsyłać pod adresem Centralnego Zarządu Państwowego Przemysłu Konserwowego w Warszawie, ul. Bartoszewicza 7, w kopercie zalakowanej i zaopatrzonej w godło, najdalej w terminie do 30 kwietnia 1948 r.

11. Bliższych wyjaśnień odnośnie danych o konkursie udziela Referat Opakowań Centralnego Zarządu Państwowego Przemysłu Konserwowego — Warszawa, Bartoszewicza 7 — V piętro, pokój Nr 13. 2196-k

Tłum zahuczał, zafalował. Jakiś nosiwoda poznał głos swojej żony i pobiegł do niej. Strażnicy odepchnęli go, ale na pomoc podążyli mu dwaj tkacze i trzej kotlarze i odrzucili strażników; rozpoczęła się bijatyka.

Walka potęgowała się w szybkim tempie. Strażnicy wymachiwali szablami, na nich zaś ze wszystkich stron leciały garnki, tace, dzbany, czajniki, podkowy, polana drzewa. Bijatyka ogarnęła cały rynek.

Emir właśnie w tym czasie słodko odpoczywał w swoim pałacu. Nagle zerwał się, podbiegł do okna, otworzył je i w strachu zamknął.

Przybiegł Bachtiar blady z drżącymi wargami.

— Co się stało? — słabym głosem wyszeptał emir. — Co się dzieje na rynku? Gdzie armaty? Gdzie Arslanbek?

Wbiegł Arslanbek i padł twarzą na ziemię.

— Niechaj władca każe mi odciąć głowę...

— Co to jest? Co się dzieje na rynku?

Arslanbek odpowiedział, nie podnosząc się.

— O władco podobny słońcu i zamiewający...

— Dosyć! — Emir tupnął nogą ze złości. — Dopowiesz potem. Co się dzieje na rynku?

— Chodź Nasredin! Przebrał się za kobiety! To wszystko przez niego!

71

— To wszystko jest przez Chodzę Nasredin! Rozkaż władco odciąć mu głowę.

Ale emir był w tej chwili zaprzętny czymś innym.

ROZDZIAŁ IX.

Chodża Nasredin liczył każdą minutę swego czasu. Dlatego nie zatrzymując się wcale, skręcił po drodze komuś szczękę, drugiemu wybił zęby, a trzeciemu spłaszczył nos na płacek i wrócił szczęśliwie do herbaciarni swego przyjaciela Alego. Tutaj, w tylnym pokoju zrzucił z siebie kobiece suknie, włożył na głowę kolorowy badachszański zawój, przyczepił sobie sztuczną brodę i w tym stroju siadł na najwyższym miejscu w herbaciarni, skąd było mu wygodnie obserwować bijatykę.

Strażnicy, na których tłum napierał ze wszystkich stron, stawali zacieklej opór. Bijatyka zaczęła się ponownie przy herbaciarni u nóg Chodży Nasredina, który nie mógł się powstrzymać i wylał na strażników swój czajnik, przy czym tak zręcznie, że cały wrzątek trafił prosto za kołnierz leniwego i grubego połykacza surowych jaj. Strażnik zawył i padł

na plecy wymachując rękami i nogami. Chodża Nasredin jednak nie spojrzął na wet na niego i pograżył się znowu w rozmyśleniach.

I nagle usłyszał starczy, skrzeczący głos:

— Przepuście mnie! Przepuście mnie! W imię Allacha, co się tutaj dzieje?

Niedaleko od herbaciarni w samym środku walczących, unosił się na wielbłądzie siwobrody, o zakrzywionym nosie starzec, z wyglądu i ubrania podobny do araba, zaś rąbek zawoju jego był podwinięty, co świadczyło o jego uczciwości. Śmiertelnie przeleknięty, przyciskał się do wielbłądziego garbu, dokoła niego zaś toczyła się przeraźliwa bitwa. Ktoś z cających sił ciągnął starca za nogę, chociaż ten gwałtownie szarpał się, pragnąc ją wyswobodzić. Dokoła rozlegał się krzyk ochrypłych głosów i okrutne wycie.

W poszukiwaniu bezpiecznego miejsca starzec jakoś przecisnął się do herbaciarni. Oglądając się i drżąc przywiązał wielbłąda obok osła Chodży Nasredina i wszedł na pomost.

(D. c. n.)

Ostatni etap

Film, który otwiera nowy etap polskiego „długometrażu”

Wanda Jakubowska przy nakręcaniu „Ostatniego etapu”

Autorka publikacji pl. „Przeżyłam Oświęcim”, Krystyna Żywulska, w artykule „Nareszcie film” („Odrodzenie”, dn. 21.3. br.) pisze m. in. co następuje:

„Podczas epidemii tyfusu w Oświęcimiu, jedna z moich koleżanek rozglądając się błędnym wzrokiem po rewitowym baraku pełnym jęków i uśmiechów, wyszeptania rozpaczliwie: kto w to uwierzy, kto to wyraził i jak? — po czym dodała dalekim już nieswoim głosem: — „Chyba tylko film, tak, jedynie film...”

Nie wiem, czy to tęskne pragnienie niezszczęśliwej więźniarki doszło do uszu Wandy Jakubowskiej — faktem jednak bezspornym jest, iż jako autorka scenariusza i reżyserka „Ostatniego etapu” uczyniła ona chyba wszystko, aby wyrazić całą prawdę o Oświęcimiu, a wyraziła ją w sposób ideologicznie i artystycznie tak przekonujący, że w Oświęcimiu powinno wlecieć... nawet dzisiejsi zwolennicy i protektorzy twórców Oświęcimia.

Komentarz wstępny, poprzedzający świetny film Jakubowskiej głosi, że Oświęcim był „ostatnim etapem” czterech i pół miliona niewinnych ofiar, które po straszliwych i trudnych do opisanego męczarniach oddały życie w makabrycznej hitlerowskiej fabryce śmierci. Katusze te, jak wiemy, zostały odzwierciedlone w obfitej literaturze obozowej (Szmajewski, Żywulska, Borowski, Holaj itd.), odbiły się w ścinających krew w żyłach zeznających świadków, którym udało się przeżyć Oświęcim, aby dać świadectwo prawdziwe i prośach oberżębów i arcykanali hitlerowskich.

Oświęcimski szef gestapo (K. Pawłowski) „przesłuchuje” bohaterką lekarkę Eugenię (Tatiana Górecka)

w człowieka i ostateczny trybni sprawiedliwości społecznej.

Realizując swój film — Jakubowska jak najszlachetniej wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności towarzyszące dzisiejszym — z łaski anglosasów — czasom pogardy dla ofiar wojny, a uznania i przyjaźni dla hitlerowskich „pogromców”. Ograniczyć w tych warunkach (Anno Domini 1948) obraz z życia obozu koncentracyjnego jedynie tylko do koszmarnych scen wyładowania transportów ludzkich, do znęcania się i bestialskiego tortuowania więźniów, do makabry pieców krematoryjnych itd. — to byłoby niestety, obecnie zbyt „nałwne i bynajmniej nie wyprowadzające właściwego wniosku z tego męczarniskiego zjawiska, które mu na imię — Oświęcim. Dlatego też Jakubowska uczyniła trafnie, kładąc w filmie najcięższy akcent na to, co było najistotniejsze w Oświęcimiu, a więc — świadomy, zorganizowany bunt, opór i walkę z łajdactwem faszyzmu. Są tedy w „Ostatnim etapie” i przesłuchujące apele i najpodlejsze deptanie godności ludzkiej i bide i morderstwa i dymy nad

wiecz, zeznając jako świadek w jednym z procesów przeciw przestępcom hitlerowskim — z całym przekonaniem podkreślił wagę solidarności międzynarodowej jako czynnika, zapewniającego godne wytrwanie w piekielnych warunkach obozu koncentracyjnego. Na czynnik ten zwróciła bardzo baczna uwaga reż. Jakubowska. Jeśli bowiem więźniarki z „Ostatniego etapu” nie upadają na duchu, nie zalamują się, a „trzymają” mocno, wobec przemożnego terroru faszyzmu, zawdzięczać to należy w głównej mierze przyjaźni „sztamie”, jaka je łączy w obliczu wspólnego, śmiertelnego niebezpieczeństwa. Przykład współdziałania Rosjank: Eugenii i Nadi, Polek: Heleny i Anieli, Żydówki Marty, Francuzki Michelle, Jugosłowianki Dessy i Niemki Anny uczy nas, iż „różnojęzyczność” nie jest żadną przeszkodą w porozumieniu się między narodami, porozumieniu, które ma takie cele, jak wolność, pokój i przyjaźń.

Dojrzałość ideologiczna „Ostatniego etapu” znajduje odpowiednik w jego niezaprzeczanej dojrzałości artystycznej. Jakże łatwo — przy

zu w sposób pseudopatetyczny lub zgola melodramatyczny, jakże łatwo było popaść w makabryczną groteskę w przedstawieniu „zakazanych” figur hitlerowskich, jakże łatwo było o pewną sztuczność w uwypukleniu międzynarodowej przyjaźni w Oświęcimiu!

W filmie Jakubowskiej nie ma okliwkości, nie ma melodramatu, nie ma teatralnej makabry, nie ma w ogóle żadnych elementów sztucznych i nienaturalnych: czy to jeśli chodzi o sceny, czy to jeśli chodzi o typy ludzkie — wszystko jest prawdziwe i autentyczne. „Tak było” w Oświęcimiu, a reżyserka, która go sama przeżyła, wiedziała, na jakim gruncie stanąć: oparła się na koncepcji surowego i bez względnego realizmu. Realizm ten posuwa się aż tak daleko, że znakomicie ucharakteryzowanym gestapowcom i umundurowanym niemkom pozostawia się ich rodzimy szwargot, a do ról międzynarodowych więźniarek zaangażowaną cudzoziemki, mówiące w filmie swym „własnym” językiem.

Jeśli chodzi o tzw. chwyt reżyserskie, Jakubowska bardzo prostymi środkami osiąga niezwykle silne efekty. Jakże wstrząsające wrażenie czyni np. „skrół” filmowy „z piłką”: do obozu idzie pod konwojem grupka dzieci, oficer gestapo „milo” uśmiecha się do małej dziewczynki, która niesie piłkę, komm, komm, choć się ze mną pobawię, dziecko zbliża się z ufnością i... film przedstawia magazyn rzeczy pozostałych po zagazowanych w Oświęcimiu: stopy butów, okularów, protez, zabawek dziecięcych, wśród których poniewiera się wielka piłka małej dziewczynki, wezwanej przez gestapowca. Albo: jakie wrażenie robi wplatanie w najdramatyczniejsze sceny obozowe zdjęcia orkiestry więziennej z dyrygentką o „kamiennej”, zastęgiej w cierpieniu twarzy... A plastyczne kontrastowanie życia i innej roboty na obozowym „rewirze” z życiem i akcją dyskryminacyjną niemieckiej komendatury Oświęcimia? A ten fragment, w którym przegnębione starsze więźniarki szukają napróżno pociechy w modlitwie, a znajdują ją w... realnym doniesieniu o zwycięstwie pod Stalingradem? Lub owa kapitalna wariacja z rozwiartym wlosem, której „objawia się” król angielski, śpieszący na pomoc Oświęcimowi?

Wymienienie wszystkich celnych i interesujących pozycji reżyserskich „Ostatniego etapu” w ramach jednej recenzji jest, oczywiście, niemożliwością. Taką samą zresztą, jak wymienienie najlepszych wykonawców aktorskich filmu. Dlatego też o tym napiszemy oddzielnie, konstatując na razie, że zdjęcia operatora Borysa Monastyrskiego zadziwiają przejrzystością, pięknem i układem kompozycyjnym (doskonała „w ruchu” scena karnego apelu, świetne zdjęcia pociągów z „transportem ludzkim”), a ścieżka dźwiękowa, opracowana przez Romana Palestra — mimo, iż to w

Polka Urszula (B. Fijewska), Rosjanka Nadi a (M. Winogradowa) i Jugosłowianka Dessa (A. Janowska) wyglądają na lotu na Oświęcim

Jakże wyraz znalazły cierpienia „ludzi Oświęcimia” w „Ostatnim etapie”? W żadnym wypadku — nie „martyrologiczny”, w żadnym wypadku — nie obliczony na złamanie wiary

Birkenau” i szpiegostwo i zdrada, ale nad tym wszystkim dominuje hart ducha i twarda wola walki.

B. więźniak Oświęcimia, premier Cyrankiewicz

Trójka konspiratorów oświęcimskich: Broniek (S. Śródka), Tadek (S. Zaczek) i Marta (B. Drapińska)

tak trudnym i odpowiedzialnym zadaniu, jakim jest „przelanie” na ekran oświęcimskiego „morza łez i krwi” — jakże łatwo, powtarzam, było potraktować tragiczną rzeczywistość obo-

kowej aparaturze ta i ówde trochę „detonuje” — wzbogaca film o szereg silnych i wzruszających efektów muzycznych.

Stefan Stelarski

B. RAJTONOW PUNKTUALNIE o 12^{ej}

PRZEKŁAD ST. POWCŁOCKIEGO

— Przypomnij sobie tego starego Metelice, — ciągnęła dalej Luiza, — pamiętasz? Launitz sam kazał rozstrzelać tego starego. Nawet uczynił to własnoręcznie...

— Ale dlaczego kazał również zwolnić wszystkich zakładników? — wahał się wciąż Heinz.

— Dlaczego, dlaczego... — przedrzeźniała go Luiza. — A dlaczego rozstrzelał także Gluchowa? Dlaczego wykrył, gdzie się znajduje drukarnia partyzantów?

Freulein Muller patrzyła z wyraźną ironią na swego szefa. Ale jednak żadne jej dowody nie mogły w stu procentach rozwiać niejasnych podejrzeń Heinza. Czyżby istotnie tym razem zawiódł go zawodowy wach? Nie, tego chyba nie można było.

Rozmowa tak pochłonięta dobraną parą, że nawet nie zauważyli, jak do pokoju wszedł urzędnik komendatury.

— Bardzo państwa przepraszam, że ośmieliłem się niepokoić... — powiedział z wielkim zdenerwowaniem. — Ale stało się ogromne nieszczęście. Pół godziny temu na przedmieściach miasta, obok zniszczonych koszar V pułku, został zabici pułkownik Pauli i pan von Krause. Jechali autem... Natknęli się na podstawaną piekielną maszynę... Dochodzenie w toku... Zabójców dotychczas nie odnaleziono... Udało im się zbiec.

Heinz grzmotnął pięścią w stół, chciał coś powiedzieć, ale formalnie zatkało go. Nie posiadał się wprost ze złości. Z cichym jękiem wstrzymywanej wściekłości upadł na kanapę.

W drzwiach ukazała się wysoka sylwetka Launitza. Patrzył wprost w oczy Heinzowi.

— Oddam pana pod sąd, — cicho i dobitnie powiedział, — kto rządzi miastem? Ja, czy partyzanci? Kto za to odpowiada? Pytam was, jako naczelnika tutejszego gestapo! — Launitz zbliżył się do zastygłego w nieruchomej pozycji Heinza i dodał: — Jak strasznie jestem ukarany za to, że pozwoliłem wam na tak przestępczą bezczynność. Boże mój! Już nigdy nie zobaczę mego biednego, starego przyjaciela! Biedny Krause!

IV.

Tej nocy komendant wcale nie położył się spać.

O świcie, jak zawsze, zrobił kilka gimnastycznych ruchów, oblał się cały zimną wodą i zjadł obfite śniadanie.

Później pojechał autem na miasto. Launitz kierował sam. Po drodze spotkał Heinza, i, nie wspominając o wczorajszej rozmowie, uprzejmie zaproponował, iż zawlezie go autem do komendatury.

Gdy maszyna stanęła przed gmachem komendatury, Launitz wyszedł pierwszy z auta i stanął, jak wryty. Na ścianie domu, gdzie się mieściła komendatura, widniał świeży, dopiero co wydrukowany numer partyzanc-

kiej gazety. Ogromne czarne litery — „Śmierć Launitzowi!” — jeszcze pachniały farbą...

— Pułkownik Pauli miał jednak rację! — wycedził znacząco komendant przez zęby, — w Naftogrodzie dzieją się istotnie niesamowite rzeczy! — stalowe oczy Launitza spotkały się ze spojrzeniem Heinza. Major dodał dobitnie, patrząc w oczy nieco zmieszanego naczelnika gestapo: — Proszę zapamiętać: nie będę Launitzem, o ile nie wykryję zdrajcy! A ten zdrajca czai się gdzieś w pobliżu!...

V.

Heinz beztrudno bawił się z żółtym kociakiem.

— I ten człowiek — jest nadzieją Niemiec? — nagle usłyszał za sobą drwiący głos. — Gdyby biedny fuchrer wiedział, komu i za co on płaci pieniądze!

— A wiesz, Luizo, jesteś niezwykle demagogiem! — podnosząc się z miejsca rzekł Heinz.

Odepchnął nogą kociaka, zbliżył się do rozpalonego kominka i zaczął patrzeć w żarzące się węgle. Naczelnik gestapo lubił ciepło.

Nagle się odwrócił i powiedział posępnie: — Proszę, abyś nie wchodziła do mego służbowego gabinetu bez pukania

(D. c. n.)

Dalszy krok do poprawy bytu

Dodatek aprowizacyjny zamasi niektórych artykułów kartkowych

Pomyślny przebieg realizacji Planu Trzyletniego i stopniowy wzrost wydajności pracy umożliwił Rządowi naszemu dokonanie w najbliższym czasie w dziedzinie płac zmierzających do podniesienia zarobków i poziomu życia świata pracy, a przede wszystkim robotników i pracowników najemnej uposażonych. Do tego typu posunięć należały w pierwszym rzędzie dodatki rodzinne wprowadzone z dniem 1 stycznia r.b., które w poważnym stopniu przyczyniły się do poprawy warunków bytu przede wszystkim rodzin najliczniejszych, a więc znajdujących się w najcięższych warunkach.

Z dniem pierwszego kwietnia weszły w życie nowe zarządzenia gospodarcze i podatkowe, zmierzające w tym samym kierunku. Do nich należy zmiana skali podatku od wynagrodzeń i związane z tym zmniejszenie obciążeń podatkowych ludzi pracy. Ten sam cel ma zarządzenie o dodatkowym obniżeniu o 30 procent podatku od wynagrodzeń płaconego przez przodowników pracy.

Jednocześnie dzięki dostatecznemu zaopatrzeniu naszego rynku w takie produkty jak cukier, ziemniaki i kasza oraz wyroby połączniczo-dzielnikarskie oraz dzięki stabilizacji cen na te artykuły zainstalowała możliwość wypłacenia pracownikom uprawniającym do tej pory do odbioru tych artykułów w ramach zaopatrzenia kartkowego odpowiedniego równoważnika (ekwiwalentu) pieniężnego. Wypłacenie równoważnika umożliwi im zakupowanie tych wszystkich artykułów na wolnym rynku.

W ten sposób, na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia przydzielony kartkowy na cukier, kaszę, ziemniaki i wyroby połączniczo-dzielnikarskie. Wzrost cen na te artykuły posiadacza kartek otrzymywać będą pewną kwotę w gotówce.

Przy obliczaniu ekwiwalentu wzięto pod uwagę najwyższe ceny wolnorynkowe. Wartość artykułów żywnościowych wyłączonych na podstawie uchwały Rady Ministrów z zaopatrzenia przysługującego posiadaczom kartek I kat. określona została na 340 zł miesięcznie. Wartość artykułów dziewiarskich określona została na 310 zł. Łączna wartość wyłączonych towarów przyjęła więc została na 650 zł miesięcznie.

W związku z tym wprowadzony został, począwszy od kwietnia dodatek aprowizacyjny, nie wchodzący w skład płacy podstawowej i wypłacany pracownikom objętym do tej pory zaopatrzeniem kartkowym.

Dodatek ten w wysokości 650 zł miesięcznie wypłacany będzie pracownikom i robotnikom najlepiej uposażonym. Dodatek aprowizacyjny 150-procentowy (w wysokości 975 zł miesięcznie) otrzymywać będą ludzie pracy zarabiający najmniej. Do nich należą robotnicy, których zarobek godzinny mniejszy jest, niż 10 złotych 50 groszy, a rzeczywisty zarobek dzienny nie przekracza 240 zł. Do nich należą pracownicy i robotnicy płatni miesięcznie, kolejarze, pocztowcy i pracownicy administracji lasów zaszerogowani w dziesiątej kategorii płac lub niższej (o ile rzeczywisty zarobek miesięczny nie przekracza 6 tys. zł). Do nich należą pracownicy państwowi, samorządowi i nauczyciele 12, 11, 10 i 9 kategorii.

Dodatek aprowizacyjny 130-procentowy (w wysokości 845 zł miesięcznie) przysługujący będzie robotnikom zaszerogowanym do stawki zasadniczej od 10,5 zł do 14 zł za godzinę, o ile jednak ich rzeczywisty zarobek dzienny nie przekracza 360 zł. Ten sam dodatek otrzymują

jako dalszy krok w kierunku normalizacji stosunków i wzmocnienia naszej wewnętrznej stabilizacji powojennej. Posiadacze kartek żywnościowych lepiej sytuowani nie zawsze realizowali w pełni swoje kartki rezygnując np. z kaszy itp., obecnie otrzymują oni gotówkę, za którą mogą kupić inne potrzebne im artykuły, POSIADACZE KART ŻYWNOSCIOWYCH MNIEJ ZARABIAJĄCY OTRZYMUJĄ OBECNIE W POSTACI 150-PROCENTOWEGO CZY 130-PROCENTOWEGO DODATKU APROWIZACYJNEGO FAKTYCZNĄ PODWYŻKĘ ZAROBKÓW.

Raz jeszcze, podobnie jak przy wprowadzeniu dodatku rodzinnego okazało się, że Rząd nasz i Polska Partia Robotnicza, słów na wiatr nie rzucają, że równoległe do wzrostu wydajności pracy następuje u nas stale i systematycznie podnoszenie się stopy życiowej całego świata pracy.

Dodatek aprowizacyjny 100-procentowy (w wysokości 650 zł miesięcznie) otrzymywać będą wszyscy pracownicy przemysłu garbarskiego, futrzarskiego, spożywczego, fermentacyjnego, poligraficznego, konserwowego, monopolu państwowych oraz robotnicy portowi. Prócz tego przysługuje 100-procentowy dodatek aprowizacyjny uczniom we wszystkich gałęziach przemysłu, wszystkim pozostałym pracownikom umysłowym, inwalidom, którzy utracili więcej niż 45 procent zdolności do pracy itp.

Wprowadzenie dodatku aprowizacyjnego przyjęte zostanie niewątpliwie z wielkim zadowoleniem przez najszersze masy pracujące

W Związkach Zawodowych

ODCZYTY

Zarząd Związku Zaw. Prac. Sam. Teryt. i Użytk. Publ. w Polsce — Oddział I w Łodzi zawiadamia, że w dniu 3 kwietnia br. o godz. 18 wygłosi odczyt p. t. „Czy zbliżyliśmy się ku trzeciej wojnie”. Prok. J. Jackiewicz.

Wstęp wolny dla wszystkich pracowników Zarządu Miejskiego.

W dniu 4 kwietnia b. r. o godz. 17 wygłosi odczyt p. t. „Znaczenie profilaktyki w walce z chorobami”. Prof. Uniw. Ł. Dr Z. Szymański, Wstęp wolny.

W dniu 4 kwietnia o godz. 10 odbędzie się zebranie Wydziału Komunikacji w lokalu związkowym, przy ul. Wólczańskiej 5. Odczyt p. t. „Znaczenie historyczne klasy robotniczej” wygłosi prof. Z. Makarczuk.

Okolo miliona osób zwedzi tegoroczne Targi Poznańskie

Na podstawie napływających zgłoszeń masowych wycieczek handlowych, robotniczych, szkolnych, wojskowych, organizacji politycznych, wiejskich, młodzieżowych i kupieckich z zagranicy, tegoroczne Międzynarodowe Targi Poznańskie, które odbędą się w czasie od 24 kwietnia do 9 maja 1948 r., zwiędzi przyszczalnie okolo milion osób, a conajmniej dwa razy więcej niż w roku ubiegłym, gdyż

zainteresowanie Targami Poznańskimi jest znacznie większe (frekwencja zeszłoroczna wynosiła 351.500 zwiedzających), do czego przyczynia się niewątpliwie dalsza stabilizacja naszego życia gospodarczego, Udowodnieniem przejazdów grupowych będą pociągi popularne oraz indywidualne 66. proc. miżki kolejowe w drodze powrotnej z Poznania do miejsc wyjazdu.

Ameryka — kraj kontrastów

Skrajna nędza obok bogactw i przepychu

Dzielnice głodu i rozpacz w Nowym Jorku

Na łamach belgradzkiej gazety „Borba” ukazały się wrażenia z pobytu w New-Yorku, skreślone przez znanego jugosłowiańskiego dziennikarza, Srime Balena, który bawił niedawno w Ameryce. Poniżej drukujemy charakterystyczne fragmenty z tych wrażeń.

Ameryka — to kraj kontrastów. I może pod tym względem New-York — jest najbardziej charakterystycznym miastem amerykańskim. Krzyżące przeciwieństwa rzucają się w oczy na każdym kroku. 50-cio piętrowy drapacz chmur, a obok mała, jednojętrowa kamieniczka. Żalany ogniem i światłem tysięcy neonów Broadway i na lśnącym asfalcie tej jedynej w świecie „ulicy milionerów” — setki ubranych w łachmany ludzi, żebrzących o jałmużnę...

Kto z was nie słyszał o Wall Street? Cały świat, jak długi i szeroki, wie, że jest to siedziba niekoronowanych władców Ameryki, słynnych arcybilionerów w rodzaju Morganów, Rockefellerów, Dupontów i Harimanów. Złoto i bogactwo jest symbolem tej „ulicy bankierów”. Ale prawie nikt nie wie, że w New-Yorku istnieją liczne, cuchnące brudem i nędzą wertepy. Są to tak zwane „slamy”. O nich nigdy nie pisze „wolna, demokratyczna”

prasa amerykańska. Na licznych widokówkach New-Yorku nie znajdziecie reprodukcji tych dzielnic. Nie reklamują ich również liczne katalogi i prospekty, kuszące orgią barw i przepychem turystów z różnych zakątków świata. Ale „slamy” istnieją i mieszkają tam miliony Amerykanów.

Co to jest „slam”? Co oznacza to dziwne słowo?

Zajrzyjcie do słownika Webstera. Znajdziecie tam następujące określenie: „slam” — jest to gesto załudniona, biedna dzielnica miasta „Slam” — to prawdziwe piekło najskrajniejszej nędzy i rozpacz, jakie może istnieć tylko w kraju dolarowej „prosperity”. „Slam” — to labirynt brudnych, cuchnących, stłoczonych, ponurych domków, pozbawionych powietrza, światła, zieleni i cienia wszelkiej radości. Tu nie zagłada nigd słońce. Tu nędza, jak rdza, zjada ciało i dusze ludzi. W tym cuchnącym, ciemnym i smutnym mrowi-

sku gnieźdzą się przestępstwo, alkoholizm i prostytucja. Właśnie ze znanego w New-Yorku „Slamu” Ded End wyszła na szeroką arenę słynna pjeada „gangsterów” z osławionym Dgize naczele...

Zwiedziłem jeden ze „Slamów”. Był to znany Loyer Ist Sayd. Widziałem brudne uliczki, których nigdy nikt nie zamiatania ani polewa. Nie ma tam „drapaczy chmur”, są tylko niskie cmki o małych oknach z wybitymi szybami. Z otwartych drzwi wydostawał się ciężki odór pompy i brudu. Ściany domków były zielonkawego koloru. Był to kolor brudu i sadzy, który przez dziesiątki lat „wzerał” się formalnie w mur. Remont jest tu nieznanym. W ścianach widać wyrwy, poczynione przez czas. Niektóre okna są zabite deskami, bo szkło jest drogie i niedostępne dla mieszkańców „slamu”. Cegły, brudny granit i żelazo. Ani odrobinki zieleni. Tylko wyszczerbiony asfalt. Tak wygląda „Slam”.

Przed wejściem do domu siedzi matka z dziećmi. Dzieci jest tu mnóstwo. Mają białe, wycierzone twarzyczki, krzywe rachityczne nogi. I nigdy prawie nie śmieją się, ale za to często płaczą. Płaczą, bo nie ma tu parków, zieleni, słońca, mleka, a nie rzadko i chleba... Mieszkańcy „Slamu” prawie nie wiedzą, co to jest zieleni i kwiaty.

Bawery, jest to również „slam”. Wszystkie „slamy” są bliźniaczo podobne do siebie. Te same domy, ten sam brud, i wszędzie — brak powietrza, słońca, zieleni. I sami źle ubrani, nieogoleni ludzie, którzy zatrzymują przechodniów na ulicy, prosiąc szepcąc może ktoś da 10 centów na szklankę kawy z chlebem”.

Najohydliwsze, co jest w Bawery — to są tujejsze hotele.

Hotele... Dużo pisze się o tych najwyszukańszych, luksusowych, słynnych hotelach new-yorskich. Miliony barwnych, kolorowych prospektów reklamuje te znakomite hotele... Ale wśród tych bajecznie kolorowych reklam daremnie będziecie szukać prospektów hoteli, mieszczących się w ponurych zakamarkach Bawery. Nie ma tam wykuntu i luksusu. Są ciemne, cuchnące komórki, gdzie stoją ustawione w szeregi brudne łóżka. Nie ma bielizny pościelowej. Za nocleg płaci się 10—20 centów. Tu nocują meły wielkiego miasta, oraz samotni, nieznanaci robotnicy fabryczni. Przeważnie emigranci, przybyli w nadziei na łatwy zarobek do „kraju prosperity”.

„Slamy” to prawdziwa hańba New-Yorku. Ale te straszne dzielnice nie znajdują się bowiem na peryferiach miasta. Loyer Ist Sad leży tuż obok najbogatszych ulic New-Yorku, a Park-Street, to dzielnica miliardów. Bawery znajdują się nie daleko słynnej 5 Avenue — tego „prospektu bankierów”. I to jest właśnie symbol „zaoceniczej demokracji”.

Drogi do jedności Fabryczne komitety współpracy

CKW PPS i KC PPR polecają reorganizację Komitetów Współpracy (szóstek międzypartyjnych) w celu przekształcenia ich w OPERATYWNE ORGANIZACJE HARMONIJNEGO WSPÓŁDZIAŁANIA W DZIEDZINIE ROZWOJU I POGŁĘBIANIA JEDNOLITEGO FRONTU, ORAZ PRZYGOTOWANIA JEDNOŚCI ORGANIZACYJNEJ.

(Z okólnika KC PPR i CKW PPS z dnia 24.III.1948).

Postępujące coraz bardziej naprzód pogłębienie współpracy między PPR i PPS, fakt, że — jak to określili tow. Wiesław — wchodzimy w etap „jednolitego frontu, wiodącego do zjednoczenia PPR i PPS w jedną partię klasy robotniczej, stawia przed terenowymi organizacjami partyjnymi obu partii robotniczych szereg nowych zadań zarówno natury ideologicznej, jak i organizacyjnej. Na czoło tych zadań wysuwa się sprawa stworzenia na najniższych szczeblach organizacyjnych, przede wszystkim na terenie kół partyjnych, w zakładach pracy, odpowiednich, przystosowanych do obecnej fazy współpracy jednolitego frontu, Komitetów Współpracy, które kierować będą współpracą — polityczną, gospodarczą, kulturalno-oświatową — obu kół partyjnych. W ten sposób Komitety Współpracy w praktycznej swej działalności przygotowują zjednoczenie obu partii robotniczych.

W wielu zakładach pracy istniały dotychczas tzw. szóstki międzypartyjne. Niestety, nie rzadkie były wypadki, że — wskutek antyjednolitego stanowiska Wachowicza i niektórych innych działaczy poprzedniego kierownictwa łódzkiej organizacji PPS — do szóstek, które miały za zadanie realizację jednolitego frontu, delegowani byli... wrogowie jednolitego frontu. „Hasio jednolitego frontu, zwalczane w pierwszym okresie ostro przez prawię, stało się w późniejszym okresie często axylem dla podważania jednolitego frontu od wewnątrz” — stwierdził tow. Cyrankiewicz 17 marca br.

Drogi do jedności Fabryczne komitety współpracy

Zachodzi więc potrzeba całkowitej reorganizacji Komitetów Współpracy obu partii robotniczych na terenie zakładów pracy, budowa ich na podstawie wskazań KC PPR i CKW PPS.

Cele i zadania Komitetów Współpracy obejmują szeroki wachlarz zagadnień, będących w chwili obecnej na warsztacie codziennej pracy obu robotniczych partii. Komitety Współpracy winny przede wszystkim dbać o to, by raz w miesiącu odbywały się wspólne zebrania wszystkich członków obu kół partyjnych dla omówienia i zdecydowania we wszystkich konkretnych sprawach, dotyczących pracy i współpracy obu kół. Winno się na nich mówić o sprawach politycznych i o drogach wiodących do jedności klasy robotniczej, o sprawach danego zakładu pracy, o postępkach współzawodnicstwa pracy i ruchu wielowarstwowego i roli w nim PPR-owców i PPS-owców, o dyscyplinie pracy i wynalazczości robotniczej, o działalności świetlicy i biblioteki fabrycznej — jednym słowem o wszystkim, czym żyje załoga danej fabryki. I nie tylko mówić. Komitet Współpracy winien tak pokierować swoją pracą, by każde ogólne zebranie nakreślało drogi dalszej pracy dla obu kół, dla każdego peperowca i pepesowca.

Jednym z naczelnych zadań Komitetów Współpracy winno być praca nad podnoszeniem uświadczenia politycznego i wiedzy

marksistowskiej członków obu partii. Zadanie to, stanowiące nieodzowny warunek osiągnięcia jedności organizacyjnej, Komitety winny realizować poprzez organizowanie wspólnych marksistowskich kursów szkoleniowych w zakładach pracy lub też przez kierowanie poszczególnych członków kół na wspólne dzielnicowe kursy szkoleniowe; poprzez obsługiwanie zebrań ogólnych stojącymi na odpowiednim poziomie referatami, przez urządzanie wieczorów dyskusyjnych, przez krzewienie czytelnictwa prasy partyjnej i literatury marksistowskiej.

SKŁAD KOMITETÓW WSPÓŁPRACY

Do Komitetów Współpracy muszą wchodzić przede wszystkim szczerzy jednolitefrontowcy, dążący do jedności organizacyjnej polskiej klasy robotniczej. W żadnym wypadku nie wolno dopuścić do tego, by w skład Komitetów wszedł choćby jeden jawny lub ukryty prawicowiec — wróg jedności.

Komitety partyjne obu kół winny delegować do Komitetu Współpracy najlepszych swoich ludzi, którzy potrafia należycie realizować w ogniwach dołowych zadania postawione przez Komitety Centralne robotniczych partii.

Rzecz jasna, że w tych zakładach pracy, gdzie dotychczasowe szóstki międzypartyjne dobrze pracowały i w skład ich wchodził szczerzy jednolitefrontowcy — część lub nawet wszyscy członkowie szóstki winni wchodzić w skład nowych Komitetów Współpracy, a ich doświadczenie winno być bezwzględnie wykorzystane. Tam jednak, gdzie szóstki dotychczas nie istniały, istniały tylko formalnie, wykazywały się złymi wynikami prac i w skład ich wchodził również prawicowcy — Komitety Współpracy winny oprócz się na nowym składzie, który by czynił zadość stojącym przed PPR i PPS nowym zadaniom, a przede wszystkim głównemu zadaniu — przygotowaniu jedności polskiej klasy robotniczej.

A. P.

Pow.

Rok budowlany 1948 w Łodzi

Przeszło 360 milionów złotych kredytów

Obok budowy nowych gmachów - konserwacja starych domów

Odbudowa Łodzi wyraża się nie tylko we wznoszeniu nowych mniej lub bardziej monumentalnych gmachów. Kwestią palącą wagi jest również konserwacja i utrzymanie w dobrym stanie budynków użytkowych, których obecny opłakany stan domaga się środków zaradczych. Państwowy plan inwestycyjny, uwzględniając te potrzeby, przyznał dla Łodzi specjalne kredyty, których stały i równomierny dopływ zagwarantuje miastu zarówno odbudowę, jak i konserwację budowli.

Ogólna suma kredytów tych wynosi dla naszego miasta 360 milionów 760 tys. zł, z czego 162 miliony stanowią zwrotne kredyty bankowe, pozostała zaś suma kredytów inwestycyjnych. Kwota ta nie obejmuje naturalnie swym zasięgiem dotacji pieniężnych poszczególnych inwestorów, którzy, przystępując do budowy, dają w nią własny wkład pieniężny.

Bez żadnej przesady możemy stwierdzić w tej chwili, że rok budowlany 1948 będzie w gospodarce naszego miasta o tyle wyjątkowy, iż obejmie swym zasięgiem dotychczas niespotykaną i bardzo różnorodną ilość obiektów. Przypatrzmy im się po kolei:

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Właśnie ono jest najdotkliwszą bolączką Łodzi. W planach budownictwa uwzględnione zostały potrzeby mieszkaniowe pracowników przemysłu włókienniczego, metalowego, elektrotechnicznego, poczty i ZUS-u. Przemysły włókienniczy i metalowy, które dotychczas budowały we własnym zakresie, obecnie wykonywać muszą pracę w ramach planu inwestycyjnego. Budownictwo społeczne otrzyma 5 milionów kredytów bankowych. Na akcję zabezpieczającą walące się budynki przewidziane są kredyty w sumie 30 milionów złotych. Należy zaznaczyć, że z kredytów tych czerpać mogą również osoby prywatne.

ROSNA NOWE I ROZBUDOWUJĄ SIĘ STARE SZKOŁY

Ze szkołami jest w mieście najlepiej. Przede wszystkim mamy ich za mało, a po wtóre, mieszczą się one niejednokrotnie w warunkach, odbiegających od wymaganych przepisów. Dwie poważne pozycje, które przyniosą zmiany na lepsze, to budowa kosztem 45 milionów nowoczesnej, posiadającej już fundamenty szkoły na Karolewie i drugiej, również nowoczesnej, która stanie na ulicy Wólczarskiej. Kosztem prawie trzech milionów złotych wyremontowane będą szkoły średnie, dwa miliony pochłoną inwestycje zakładów kształcenia nauczycieli, 9 milionów szkoły zawodowe.

Wśród szkół wyższych najwięcej, bowiem aż 132 miliony przyznano Uniwersyteutowi Łódzkiemu na przebudowę budynku fabrycznego przy ul. Nowotki 137 na pracownię Wydziału Medycznego. Przy ul. Narutowicza nr 60 zbudowana zostanie aula oraz powstaną nowe mniejsze urządzenia Zakładów Medycznych. Politechnika przebuduje pawilon chemii. Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego otrzyma 5 milionów zł na remonty, instytucje naukowe 4 miliony. W celu rozładowania fatalnej sytuacji mieszkaniowej studentów Uniwersytetu, na remonty domów akademickich przyznano 8 milionów zł. Znaczne sumy kredytowe przyznane zostały instytucjom naukowym oraz Miejskiej Bibliotece Publicznej, dla

której 5-cio piętrowy gmach na ulicy Gdańskiej przejęło miasto.

ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA

W budownictwie służby zdrowia uwzględniono przede wszystkim potrzeby szpitala dziecięcego Anny Marii, który dostanie ponad 1,5 miliona złotych, domów porodowych i centralnej kuchni mlecznej, Zakładów Opieki Społecz-

Śladem naszych artykułów

Obuwie i jego numery

W związku z notatką „Interpelacje naszych Czytelników. Dlaczego brak tych numerów”, która ukazała się w „Głosie Robotniczym” dnia 2 kwietnia, otrzymaliśmy ze strony „Społem” następujące wyjaśnienie: „Dostawę obuwia na zaopatrzenie kartkowe m. Łodzi w I kw. br. Związek Gospodarczy „Społem” Dział Włókienniczy przeprowadził pod względem wielkości numerów zgodnie z przeciętnym zapotrzebowaniem rynku.

W Łodzi w okresie świątecznym Nr 25, 26 i 27 cieszyły się największym powodzeniem, ze względu, że wielu kartkowiczów kupowało obuwie nie dla siebie, a dla swych dorastających synów.

Na terenie innych województw zjawisko to nie występowało. Oddział Włókienniczy „Społem” w porozumieniu z Wydziałem Aprowiza-

nej skorzystają z ponad 6-ciu milionów kredytów skarbowych oraz przyznanych im ponadto w budżecie miasta dalszych 16 milionów.

DBAMY O PLACÓWKI KULTURALNE

Wśród nich pierwsze miejsce zajmuje uwzględniony 2-milionowym kredytem Ministerstwa Odbudowy Teatr Narodowy. Wyższa Szkoła Teatralna otrzyma dotacje na remont, Wyższa szkoła Sztuk Plastycznych na potrzebny jej nowy obiekt.

PRZEDSIĘBIORSTWA UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ — WAŻNA POZYCJA MIASTA

Wodociągi i kanalizacja, ta pięta achillesowa Łodzi, zajmą poważną pozycję w budżecie. Przyznano na ten cel 7,5 miliona zł dotacji i

cji Zarządu Miejskiego w miarę możliwości dokonywał zamiany wymieniając duże numery. Spółdzielni Inwalidów, o której mowa w notatce, zamieniono Nr 30 i 31 (10 i 11) w dniu 24 ub. m.

Zamiana dalszych numerów dokonana będzie po nadejściu nowych transportów, ponieważ składki obecnie nie dysponują odpowiednią ilością małych numerów.

Dział Włókienniczy „Społem” w ostatnim okresie odbiera na zaopatrzenie kartkowe prawie całość produkcji przemysłu skórzanego, w związku z czym nie ma dowolności w wyborze poszczególnych numerów lub gatunków obuwia, lecz całość tej produkcji musi rozprzedać wśród posiadaczy kart odzieżowych, uwzględniając jednak w miarę możliwości zapotrzebowanie rynku.

Fabryki wzorcowe

Rozwój akcji „małej racjonalizacji”

W związku z rozpoczynającą się akcją małej racjonalizacji, mającą na celu wszechstronne usprawnienie procesu technologicznego i produkcyjnego oraz usprawnienie bezpieczeństwa i higieny pracy wydzielił Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego pewną ilość wzorcowych w tej dziedzinie zakładów pracy.

Fabryki wzorcowe, są to zakłady, które z najrozmaitszych względów najlepiej nadają się do przeprowadzenia akcji małej racjonalizacji. W fabrykach tych plan akcji już się realizuje, tak, że uczestnicy Pierwszej Ogólnopolskiej Konferencji Małej Racjonalizacji mającej się odbyć jak wiadomo w dniach 9 i 10 kwietnia będą mogli je zwiedzić i zapoznać się na miejscu z pierwszymi osiągnięciami w tej dziedzinie.

W przyszłości myśl racjonalizatorska rozwijać się będzie oczywiście powszechnie, we

wszystkich zakładach pracy. Fabryki wzorcowe staną się jednak ośrodkami doświadczalnymi, w których w pierwszym rzędzie powstawać będą projekty ulepszeń i usprawnień i gdzie te nowe pomysły będą często najszybciej realizowane. Do zakładów wzorcowych przybywać będą na naukę i po doświadczenie racjonalizatorzy — robotnicy i pracownicy z innych fabryk, ażeby uczyć się na najlepszych wzorach. Tu odbywać będzie swego rodzaju staż aparat techniczny całego przemysłu włókienniczego.

Za fabryki wzorcowe uznane zostały przez Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego w przemyśle bawełnianym — PZPB Nr 1 w Łodzi, a w przemyśle włókien litych PZPL Nr 11 w Turonku. W przemyśle dziewiarskim wzorcowymi zakładami są Państw. Zakł. Dzw. Nr 2 (dla bawełny) i Państw. Zakłady Przem. Pończoszniczego Nr 1 (dla maszyn kotonowych).

W przemyśle jedwabniczo-galanteryjnym za wzorcowe fabryki uznane zostały oddziały III i IV Państwowych Zjednoczonych Zakładów

prawie 60 milionów kredytów bankowych. Nie przesadzajmy jednak optymistycznym faktem, że we wszystkich kamienicach będzie od razu z tej okazji woda. Poczujemy się tym, że będzie w większej, niż dotychczas, ilości posesji. Reszta kredytów inwestycyjnych z tej dziedziny przypadnie budownictwu ogródków działkowych, remontowi Hali Sportowej „Zryw” oraz budowie nowej Miejskiej Hali Sportowej. Poważną pozycję stanowiąć będzie rozbudowa ośrodka wodnego w parku Stefańskiego, gdzie przystań i plaża ściągną latem tysiące wycieczkowiczów. Kosztem 40 milionów złotych zbudowana zostanie nowa hala ubojuw rzeźni. Miejskie Zakłady komunikacyjne na budowę pętlicy tramwajowej, którą doprowadzi komunikację na Stoki, otrzymują 17 milionów złotych. Remont hali na ulicy Kościelnej, budowa nowej strażnicy pożarnej przy ulicy Wólczarskiej, remont kąpieliska przy ulicy Zeromskiego 53 oraz gmachów sądów zamkną plany inwestycyjne przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

NA ULICACH MUSI ZAPANOWAĆ PORZĄDEK

Dzięki przyznaniu kredytów uporządkują się stare i rozbuduje się kilka nowych ulic. Wraz z pracami na nich posuwać się będą roboty inżynierskie na mostach i mostkach Łodzi.

I FABRYKA CHLEBA...

Niezależnie od powyższych planów inwestycyjnych, Państwowa Spółdzielnia Spożywców przystępuje do budowy piekarni mechanicznej przy ul. Artyleryjskiej. Skomasowane w niej będzie 15 małych, rozrzuconych po mieście piekarni PSS-u. Nie będzie to we właściwym tego słowa znaczeniu piekarnia, ale fabryka chleba, która zaopatrzy w pieczywo jedną czwartą część mieszkańców miasta. Dzień w dzień rzuci ona na rynek 50 ton chleba. Jest to w naszych warunkach cyfra niemała, że astronomiczna, bo przed wojną np. rekord Łodzi pobiła piekarnia wojskowa na Chojnach, która piekla dziennie niecałe 20 tys. bochnów chleba i to o połowę mniejszych, niż te, które obecnie wyjdą z pieców piekarskich PSS.

Przemysłu Jedwabniczo-Galanteryjnego Łódź-Południe, a w przemyśle konfekcyjnym — Ośrodek Przemysłu Konfekcyjnego Nr 3 w Łodzi i Fabryka Przem. Konfekcyjnego w Bytomiu.

Jako zakłady wzorcowe w przemyśle włókienniczym wytypowane zostały: Państw. Zakłady Przem. Włókienniczych Nr 3 w Łodzi (dla produkcji zgrzebnej) i Państw. Zakł. Przem. Wł. Nr 5 w Łodzi (dla produkcji czesankowej).

W Dyrekcji Artykułów i Tkanin Technicznych za wzorcowe uznane zostały: Państw. Fabryka Obić Zgrzeblarskich w Bielsku oraz Państw. Fabryka Taśm „Pasamon” w Bydgoszczy.

Wszystkie te zakłady przygotowują na konferencję specjalne biuletyny informacyjne, w których omówione zostaną te wszystkie zmiany w dziedzinie akcji usprawnienia, które już zostały przeprowadzone. Biuletyny te będą wielką pomocą w rozwijającej się w całym kraju akcji „małej racjonalizacji” przemysłu włókienniczego.

WYKAZ WYCIĘZCÓW

W PZPB w Pabianicach w tkalni na 8 krosnach Aniela Ulman osiągnęła 145 proc. normy. Na „czwórkach” wyróżniły się: Helena Świątek (167,3 proc.), Pelagia Oleśko (167,1 proc.) i Stanisława Bujnowicz (159,1 proc.).

W PZPB w Rudzie Pabianickiej w tkalni (8 krosien) pierwsze miejsce zajęła Helena Marciniak (170,6 proc.), a drugie Stanisława Kmiecik (168,4 proc.). Helena Bachman (6 krosien) osiągnęła 177,5 proc., a Maria Wojtyra 165,9 proc. W przedzalni (3 strony) Helena Kociołek i Anna Nowak uzyskały po 161 proc.

W PZPB Nr 1 w tkalni („szóstki”) wysunęły się na czoło Maria Pyżlak (188,6 proc.), Genowefa Osendowska osiągnęła 178,5 proc., Józefa Krzyżaniak 151,7 proc., Helena Pałkowska 151,5 proc., Genowefa Kozienkowska 151,3 proc. Józefa Józwiak (4 krosna) uzyskała 146,3 proc. We współzawodnictwie zespołowym zespół Engla (111,2 proc.), wyprzedził zespół Kiblera (104,3 proc.).

W PZPB Nr 2 w przedzalni (4 strony) wyróżniły się: Genowefa Kaluźnik (143,7 proc.) i Helena Wieszczycka (141,2 proc.). Bronisława Olejniczak (139,5 proc.) i Bronisława Woźniak (137,9 proc.). Feliksę Maciąg (3 strony) osiągnęła 145,4 proc., a Emilia Banasiak 140,9 proc.

W tkalni na 6 krosnach Maria Borówka osiągnęła 174,8 proc., Maria Drelich 170 proc., Maria Skabiak 167,8 proc. Bronisława Ciula uzyskała 159,1 proc. Na „czwórkach” odznaczyły się: Helena Płahta (181

proc.), Władysława Wielńska (165,8 proc.), Józefa Wiecek (155,9 proc.) i Halina Sobieraj (157,8 proc.).

W PZPB Nr 6 w przedzalni najlepsze rezultaty osiągnęły: Jadwiga Zacióra (149,2 proc.), Helena Jagielska (147,3 proc.) i Kazimiera Woźniak (141,7 proc.). We współzawodnictwie zespołowym zespół Małkuta osiągnął 109,1 proc., wyprzedzając zespół Pacholaka (101,3 proc.). W tkalni na 6 krosnach wysunął się na czoło Stefan Dybała (162,1 proc.), Janina Jelińska uzyskała 160 proc. Na „czwórkach” wyróżniły się Maria Rajca (164,7 proc.), Władysława Stępka (154,3 proc.), Wacława Grębosz (153,1 proc.).

W PZPB Nr 7 w tkalni („czwórk”) Helena Bliska osiągnęła 178,3 proc., a Otylia Mikolajczyk 169,1 proc. W przedzalni (3 strony) wyróżniły się: Władysława Jochim (162,2 proc.) i Kornelia Nowak (148,1 proc.).

W PZPB Nr 9 w przedzalni (3 strony) wyróżniły się: Maria Soczyk (147 proc.) i Kazimiera Szmytko (145,5 proc.). W tkalni na 6 krosnach pierwsze miejsce zajęła Feliksę Pakulska (167,2 proc.). Stanisław Kubik osiągnął 163,4 proc., a Józef Zakrzewski 158,2 proc. Sabina Glink uzyskała 157,9 proc., a Apolonia Leńiewicz 154,5 proc.

W PZPB Nr 16 wyróżniły się przedki: Julia Górczak (152 proc.), Władysława Stachlewska i Helena Król (po 145 proc.).

W PZPB Nr 22 wyróżniły się przedki: Genowefa Jaska, Zofia Grzełło, Franciszka Majda i Maria Nagiecka.

NA WOKANDZIE

W dniu wczorajszym wznowiony został proces przeciwko nieuczciwym urzędnikom Brygady Ochrony Skarbowej w Łodzi. W dalszym ciągu zeznawali świadkowie. Świadczenie — to kupcy, którzy przestępczym urzędnikom dawali łapówki za tuszowanie protokołów lustracji. Jak naszym czytelnikom wiadomo, do wykrycia afery wśród trudniących się szantażem urzędników BOS przyczyniło się kierownictwo Brygady Ochrony Skarbowej w Łodzi, co wreszcie położyło kres spekulacjom machinacjom grupy aferzystów i znalazło swój epilog w Sądzie Wojskowym.

Świadek Uzmański — właściciel firmy „Polski Import Konopi” stwierdza, że przychodzili do niego krewni oskarżonego Niedźwieckiego prośbą, by nie obciążał go swoimi zeznaniami. Świadek wpłacił Muchnowi 300 tys. zł i w jego obecności Muchin wręczył te pieniądze Bocheńskiemu. Na pytanie biegłego świadka odpowiada, że kwota ta była łapówką za niesporządzenie niewygodnego dla świadka protokołu lustracji.

Świadek Tadeusz Szrajber, współwłaściciel firmy papierniczej Solowiej i Szrajber, poznał na ławie oskarżonych Garnucha i Milewskiego, jako lustratorów. Przyznaje, że w kawiarni „Przy Kominku” wręczył Milewskiemu 300 tys. zł. Milewski zaprzecza, jakoby wziął od Szrajbera pieniądze tytułem łapówki — stał się przekonany Sąd, że dostał tylko 150 tys. zł i że uważał sumę tę za pożyczkę (!)

Następnie zeznawał świadek Pruski, właściciel sklepu przy ul. Narutowicza 18. W imieniu właściciela sklepu Zonki — wręczył on oskarżonemu Brykalekiemu 20 tys. zł w pacz-

Proces urzędników BOS-u

ce, nie wiedząc nawet, ile pieniędzy ta paczka zawiera. Brykałki twierdzi, że pieniądze te przekazał Muchnowi.

Świadek Bolesław Klatkowski pracował, jako kelner, w bufecie na stacji Łódź-Kaliska. Poznał oskarżonego Nagła, który był w bufecie na lustracji. Świadek potwierdza zeznanie, złożone przez właściciela bufetu Dunajskiego, który stwierdził, że dał 150 tys. Nagłowi i Bocheńskiemu.

Następnie zeznawali świadkowie obrony. W dalszym ciągu biegli, ob. Solihub — z Głównego Inspektoratu Ochrony Skarbowej w Warszawie, ob. Ruprecht z ramienia Ministerstwa Skarbu, oraz ob. Kmiecik — radny Izby Przemysłowo-Handlowej odpowiadał na pytania Sądu, prokuratora, obrony, oraz oskarżonych.

Po przerwie prokurator mjr. Auster zgłosił do Sądu wniosek o odroczenie sprawy na dni 14. W motywach wniosku prokurator podkreślił, że w toku śledztwa stwierdzono, że oskarżeni pobierali łapówki od nieuczciwych kupców. Obrona ich w czasie rozprawy szła w kierunku wykazania, że sumy te kierowali do Urzędu Skarbowego. W czasie śledztwa żaden z oskarżonych nie występował z podobnym oświadczeniem. Dla kwalifikacji przestępstwa nie ma to zasadniczego znaczenia, ale ma istotne znaczenie dla wymiaru kary. Prokurator wraz z wnioskami o odroczenie sprawy prosi Sąd o polecenie biegłym, by sprawdzili w odpowiednich Urzędach Skarbowych, czy zeznania oskarżonych pokrywają się z prawdą.

Obrona nie oponowała przeciwko wnioskowi prokuratora. Sąd przerwał więc sprawę i wyznaczył termin następnego sesji na 17 kwietnia br.

TRYBUNA ZWM MŁODYCH

Służba Polsce

Na zebraniu uczniowskim XV Państwowego Gimnazjum i Liceum Męskiego w Łodzi, zwołanym z inicjatywy szkolnych organizacji młodzieżowych: ZWM, OM TUR, ZWM, „Wici”, ZHP i Samorządu Szkolnego w obecności delegata Wojska mjr. dr. Bolesława Wadlewskiego i nauczycielstwa młodzież skupiona w organizacjach ideowych zorganizowana w ramach Samorządu Szkolnego powzięła w sprawie ochotniczego wstąpienia do drużyn „Służby Polsce” jednomyślną uchwałę następującej treści:

„My, młodzież XV Państwowego Gimnazjum i Liceum Męskiego w Łodzi, zrzeszona w ideowych organizacjach młodzieżowych ZWM, OM TUR, ZWM, „Wici”, ZHP i pozostali, zorganizowani w Samorządzie Szkolnym, solidaryzując się z uchwałą Sejmu Ustawodawczego z dnia 25 lutego b. r. o „Służbie Polsce”, deklarujemy swoją gotowość do pracy dla naszej Ojczyzny w ramach organizacji „Służba Polsce”. W głębokim zrozumieniu konieczności wzięcia bezpośredniego udziału w odbudowie kraju, pragniemy już teraz, nie czekając na wezwanie, przystąpić do pracy w szeregach tej organizacji”.

Młodzież XV Państwowego Gimnazjum i Liceum w Łodzi zwraca się z apelem do wszystkich Szkół Średnich na terenie naszego miasta, aby w zrozumieniu powagi zagadnienia „Służba Polsce” poszły masowo w nasze ślady. Szczególnie kierujemy swój apel w stronę najbliższych nam: I-go Gimnazjum i Liceum im. Kopernika i Męskiego Gimnazjum i Liceum im. T. Kościuszki”.

Upowszechnienie wychowania artysty

W Warszawie powstaje zorganizowane stażem Zarządu Głównego Związku Walki Młodych, dwuletnie studium wychowania artystycznego. Studium to przeznaczone jest dla młodzieży robotniczej i szkolnej i obejmuje sekcje teatralną, muzyczną, plastyczną i baletową. Nauka prowadzona przez wybitnych fachowców, będzie zupełnie bezpłatna.

Absolwenci studium wychowania artystycznego otrzymają świadectwa, uprawniające ich do fachowej pracy instruktorskiej w świetlicach i artystycznych zespołach amatorskich.

Jest to jeszcze jeden poważny krok naprzód na drodze do upowszechnienia kultury, do wyrabiania w masach smaku artystycznego — o co nasze władze oświatowe i kulturalne zabiegają niemal od zarania Polski Ludowej.

KOMUNIKAT.

Zarząd Łódzki Związku Walki Młodych urzęduje w niedzielę, dnia 4 bm. o godzinie 18-iej w lokalu własnym — Plac Zwycięstwa 13

WIECZÓR NIEDZIELNY

z następującym programem:

- 1) Wieczór autorski Mieczysława Jastruna.
- 2) Bogata część artystyczna.

Na drodze ku demokratyzacji wyższych uczelni

Młodzież robotniczo-chłopska przygotowuje się do studiów

Rok Wstępny i Kurs Przygotowawczy wypełniły zadania, do których je powołano. Dziś mamy na Wyższych Uczelniach poważny odsetek młodzieży robotniczej i chłopskiej, której Kurs Przygotowawczy i Rok Wstępny stworzył możliwości kształcenia. Natomiast poziom uczelni wbrew „przewidywaniom” pesymistów, bynajmniej się nie obniżył. Co więcej, doświadczenie wykazało, że młodzież pochodzenia robotniczego i chłopskiego reprezentuje nie gorszy poziom od tych, którzy dotychczas korzystali z uprawnień, wywodzących się z racji ich społecznej pozycji.

Rok Wstępny miał w myśl założeń jego twórców umożliwić naukę tym, którym Polska sanacyjna odebrała do niej prawo. Rok Wstępny miał poprzez zmianę socjalnego składu studentów być pierwszym krokiem, pierwszym etapem w dziele demokratyzowania Wyższych Uczelni, jednocześnie miał on wyrównać zalety spowodowane długoletnią wojną.

Okozało się jednak, że Rok Wstępny w części tylko mógł przeznaczone mu zadania wypełnić. Młodzież robotnicza i chłopska nie była dostatecznie przygotowana, by zdać egzamin przed komisją kwalifikacyjną Roku Wstępnego. Ponosiła ona konsekwencję czterostopniowej, sanacyjnej szkoły podstawowej.

O dobre formy pracy na kole

Pesymizm umarł

Dzielnica.

— Wiesz, jeszcze nigdy nie mieliśmy tak ciężkiego zebrania jak w tym „powszechniku”. Deklaracje? Tak, oddała połowa. Ale jakoś dziwnie zniechęceni i nieufni. Mówią, że koło się nie utrzyma, że właściwie nie ma co robić, że oni nic nie potrafią.

— Poczekaj, pójdziemy tam razem.

Szkola. Zebranie.

— Kiedy przyszliśmy tu po raz pierwszy, powiedziano nam, że nie ma co robić, że nie umiecie pracować, że to się nie oplaca. Przyszliśmy właśnie po to, żeby pokazać, że praca się oplaca, a kto chce pracować, ten zawsze da sobie radę.

— Ech, gadanie, cała organizacja to gadanie i nic więcej — mruczy ktoś pod nosem.

— No... jeżeli uważacie, że organizacja to tylko „gadanie”, to po co należycie? My umiemy, umiemy i chcemy pracować. Wy widzicie gadanie, ja widzę pracę, budowę naszej

Akcja organizowania kół ZWM przy szkołach powszechnych dla młodzieży starszej (ponad 16 lat) jest jednym z ostatnich osiągnięć Wydziału Szkoleniowego ZWM.

go życia. Chyba kursy zawodowe, koła naukowe, a nawet kółka modelarskie i świetlice, to nie tylko „gadanie”. I nawet koło sportowe, które tak bardzo chcieliście zorganizować nie jest samą zabawą i przyjemnością. A wszystkie przygotowania do pracy podczas wakacji, a „Służba Polsce” to także „gadanie”?

— Podobno chcecie pracować, a nie umiecie. Pracy jest dosyć, nie trzeba jej szukać. Wasza szkoła! Szkoła bez samorządu, gazetki, spółdzielni, bez świetlicy i boiska. I wy mówicie, że nie ma co robić?

— Po tygodniu przychodzimy na następne zebranie. W sali nie ma nikogo, gdzieś z dołu

słychać jakieś hałasy i krzyki. Na ścianie wisi gazetka, a obok na tablicy zawiadomienie o zorganizowaniu samorządu i wpłaceniu udziałów do spółdzielni uczniowskiej.

Leszek kiwa głową tak jakoś... z niedowierzaniem. Schodzimy na dół.

Na korytarzu zostajemy otoczeni przez tłum wymachujący jakimiś narzędziami. Nie możemy się zorientować, o co chodzi. Wszyscy krzyczą naraz:

- Mamy już gazetkę!
- Robimy warsztaty!
- Nawiazaliśmy kontakt z Ligą Morską.
- Mówcie tylko po trzech na raz! — wla-ga Leszek.

Znow dzielnica. Odprawa.

— No, Leszek i Adam, czołowi pesymiści organizacji, powiedzcie co się stało z waszym kole. Żyje jeszcze?

- Nie, umarł.
- Kto?
- Pesymizm.
- A koło?
- No, widzisz... koło pracuje.

A. K.

Pamięci młodego bojownika o Polskę Ludową

Tow. Henryk Tobiasz — „Bujak”

Gdy my, dawni Kozetemowcy wspominamy tow. Tobiasza — „Bujaka”, rozjaśniają się nam twarze. Bo jasny i zawsze pogodny był nasz Bujak. Z humorem pracował, ze śmiechem klepał biedę, z zapalem walczył. Rozweselał — umiłał życie wszystkim współtowarzyszom w więzieniu, gdzie go sanacyjni władcy Polski przedwojennej „osadzili dla ochłonięcia” jak

twierdził szpicie.

W tych dniach przypada szósta rocznica Jego śmierci.

Syn robotnika, sam od najmłodszych lat zaczął pracować. Ciężkie było jego dzieciństwo i gorzkie. Mając 9 lat został „chłopcem na posyłki”. W 15-tym roku życia dostał pracę w fabryce pończoszniczej. W tym samym roku wstąpił do Zw. Zawodowego. Szybko znalazł drogę do rewolucyjnej organizacji młodzieży robotniczej. W 1927 roku wstępuje do K. Z. M. P. Znał go Łódź robotnicza, gdyż aktywnie pracował. Kochał go robotnicza młodzież, w imię interesów której walczył z całym młodzieńczym zapalem. Pragnął wolności i szczęścia — prawdziwej młodości dla młodzieży polskiej. I za to prześladował go sanacyjny siepacze. Bujak poznał nie jedno więzienie w Polsce. Był także więziony w „słynnej” Berezie Kartuzkiej. Ale te aresztowania ani na chwilę nie zalały młodego bojownika. Gdy wybuchła wojna udał się piechotą z Łodzi do Warszawy i jako jeden z pierwszych zaciągnął się do batalionów ochotniczych. Po kapitulacji znalazł się w Białymstoku. W 1941 roku w Mińsku wstąpił do partyzantki. W marcu 1942 roku zginął w bitwie z Niemcami. Zginął w walce o Polskę Wolną i Demokratyczną, o sprawiedliwą Polskę ludzi pracy, o której marzył przez całe swoje życie.

Dziś ZWM-owcy — wraz z całą młodzieżą demokratyczną kontynuują dzieło bojowników budując i utrwalając wspólny dom wszystkich pracujących — Polskę Ludową. B. Beatus.

Ognisko kultury i oświaty wiejskiej

Co można zdziałać przy dobrych chęciach

Szkola w Borkach

Powiat sieradzki obok zniszczonych przez działania wojenne wsi posiada także sporo wsi na których wojna nie zostawiła swojego piętna.

Choćby ziemia w sieradzkim nie należy do najlepszych, to na ogół wsi są dość zamożne. I nie można już prawie tam spotkać młodych ludzi, którzy by nie mieli przynajmniej ukończonych 4-eh czy 5-ciu oddziałów szkoły powszechnej. Myłoby się jednak ten, który by pomyślał, że w powiecie sieradzkim jest dużo szkół i nauczycieli i że praca nauczyciela jest łatwa i opłacalna. W większości szkół w powiecie sieradzkim nauczyciele, to ludzie młodzi i pełni zapalem. Byliśmy nie dawno w Borkach Pruszyńskich u kierownika szkoły p. Jankowskiego. Dojechać do Borek trudno, wioska ta położona jest w odległości 25 klm. od Sieradza i kilkanaście kilometrów od kolei, leży wśród lasów, które przebyć można tylko pieszo. Motocyklem czy autem do Borek dojechać można tylko z jednej strony, i to też tylko latem, gdy droga jest sucha.

Borki należą do wsi raczej zamożnych. — Sporo ziemi mieszkańcy Borek otrzymali z reformy rolnej, wielu z nich pracuje w pobliskim majątku państwowym. Jest tu około 150 młodych. Szkoła powszechna w Borkach ma w zasadzie tylko cztery klasy. Jednakże kierownik jej, a zarazem jedyny nauczyciel nie zadowolony z czterech klasami i założył bursę dla dorosłych. Ob. Jankowski jest młodym nauczycielem, który do Borek został przeniesiony rok temu. Szkoła w Borkach Pruszyńskich zajmuje ładny piętrowy dom, który jest jednakże nie wykończony. Ob. Jankowski założył Spółdzielnię Szkolną, która miała już bardzo poważne obroty — 80.000 zł. Przy szkole jest biblioteka — i tutaj skarży mi się kierownik, że nie wielu ma czytelników. Bo mieszkańcy Borek słabo interesują się życiem szkoły. Szkoła centralizuje życie młodzieży wiejskiej. Istnieje koło ZWM (jedyna organizacja we wsi), młodzież czyta, młodzież organizuje sobie w szkole kulturalne rozrywki.

Wszystko to jest zasługą kierownika szkoły. Nie zrażając się przeszkodami, a ma ich sporo, ob. Jankowski pracuje systematycznie nad podniesieniem oświaty na wsi. Na zakończenie mojej wizyty u niego prosił mnie o poruszenie na łamach „Trybuny” następującej sprawy: szkoła, w której on jest kierownikiem, powinna w zasadzie mieć dwóch nauczycieli. Z powodu braku drugiego nauczyciela szkołę musiał prowadzić sam. Znalazła się już nauczycielka, która zgodziła się na pracę w szkole w Borkach, ale Inspektorat Szkolny w Sieradzu, nie przewidział etatu, tłumacząc się brakiem pieniędzy.

Sądymy, że Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego znajdzie jeden etat dla przydziału go szkole powszechnej w Borkach.

Zdzisław Spieralski

Z życia Partii

ZEBRANIE KOLA TOW. PRZYJAZNI POLSKO-RADZIECKIEJ

W niedzielę, dnia 4. 4. o godz. 10-tej rano w lokalu PPR przy ul. Gdańskiej 75 odbędzie się zebranie kół Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy Dzielnicy Śródmieście-Prawe.

Na powyższe zebranie zarząd kół zaprasza członków i sympatyków.

ZEBRANIA KÓŁ PPR.
W dniu dzisiejszym odbędą się zebrania kół w następujących fabrykach i instytucjach:

GÓRNA
O godz. 12-tej PZPW Nr 36. O godz. 11-tej PZPJ i G Nr 8. O godz. 13.30 PZBlach.

FABRYCZNA PZPB Nr 1.
O godz. 14-tej Nowa Kłalnia. O godz. 15-tej Farma.

WIMA — PZPB Nr 5.
O godz. 14-tej odprawa dziesiętników. O tej samej godzinie zebranie prelegentów.

BALUTY
O godz. 18-tej terenowe kóło „Zabieniec”. Międzypartyjne posiedzenie aktywu PPR i PPS w świetlicy Geyera naznaczone na dzień 3 b. m. o godz. 17.30 nie odbędzie się z powodu braku technicznych.

W dniu 3 b. m. o godz. 15-tej odbędzie się plenarne posiedzenie dzielnicy Śródmieście-Lewe.

Plenum Komitetu Dzielnicy Śródmiejskiej Prawej odbędzie się dnia 3. 4. w sobotę, o godz. 15-tej i dla instruktorów bezpłatnych w lokalu własnym. Obecność obowiązkowa pod rygorem partyjnym.

PRACOWNICY FILMU POLSKIEGO ZA JEDNOŚCIĄ ROBOTNICZĄ

W dniu 31. 3. 48 r. o godz. 17.30 odbyło się wspólne zebranie członków PPR i PPS przy P. P. „Film Polski” — Dział „Atelier”. Po wysłuchaniu referatów na temat „Jedność organizacyjna obydwu partii” PPR i PPS, zebrani powzięli rezolucję witać gorąco nowy okólnik w sprawie formy zblżenia obu partii robotniczych, wyrażając solidarność z poglądami Komitetów Centralnych obu partii na jedność organizacyjną PPR i PPS.

SAMOCHÓD

FORD TAUNUS osobowy na chodzie

OPEL ADAM na chodzie

PENGOT nie na chodzie

WILLIS nie na chodzie

Wiadomość: Pogonowskiego 13, Kier. Transportu. 2204-k

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego — Biuro Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej i centralnego ogrzewania wodnego w Bloku Nr 4 Osiedla Mieszkaniowego Stoki w Łodzi.

Szczegółowe warunki przetargowe, druki ofertowe i informacje można otrzymać w Biurze Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza 47.

Oferty należy składać lub nadsyłać do Biura Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza 47 do dnia 15 kwietnia 1948 r. do godz. 12-tej.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15 kwietnia 1948 r. o godz. 12-tej min. 15. 2162-k

PAŃSTWOWE ZAKŁADY

Przemysłu Dzielwarskiego i Wetnianego Nr 6 w Łodzi, ul. Wierzbowa 44

zatrudnią natychmiast:

1-go samodzielnego KSIĘGOWEGO na stanowisko Kierownika buchalterii

1-go samodzielnego KSIĘGOWEGO Zgłoszenia w referacie personalnym. 2172-k

Dyrekcja Szkoły

Przysposobienia Przemysłowego Nr 46

zakupi KOCIOŁ PAROWY

o powierzchni ogrzewalnej 25—30 m², ciśnienie 6 atmosfer (może być rurkowy)

Oferty należy składać w Dyrekcji Szkoły Przysposobienia Przemysłowego w Łodzi, ul. Przyszkole 46—56. 2193-k

DYZURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują następujące apteki: Chądzińskiej (Piotrkowska 165), Głuchowskiego (Narutowicza 6), Wólcickiego (Napierkowskiego 41), Kowalskiego (Rzgowska 147), Kahane (Limanowskiego 80), Malczewskiego (Śródmiejskie 21), Smoleńskie (Karłowicza 48).

Teatr „OSA”, Zachodnia 43, tel. 140-09

Dziś o godz. 19.30

„COŚ SIĘ ZACZYNA”

oraz skecz

„WIELKI MECZ” z A. Dymśza zamiast produkcji muzycznych B-ci Łopatowskich.

Uwaga: Czwartek, 8 bm. premiera

„WIOSENNY BIEG”

Przedsprzedaż w kasie teatru w godz. 10—13 i od 16-tej. 2195-k

Teatr Komedii Muzycznej „LUTNIA” Piotrkowska 243 — tel. 107-26

Codziennie o godz. 19.15, a w niedzielę o godz. 15.30 i 19.15

„ZEMSTA NIETOPERZA”

Operetka w 3-ach aktach J. Straussa w premierowej obsadzie

Bilety wcześniej do nabycia w Spółdzielni Artystów-Plastyków, ul. Piotrkowska 102, a od godz. 17-tej w kasie teatru.

Uwaga: Kasa teatru nie przyjmuje zamówień przez telefon.

W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-tej. 2197-k

PRZETARG NIEOGRANICZONY

„Lignoza” S. A. Wytwórnia Krywałd, Knurów 2, powiat Rybnik, Województwo Śląsko-Dąbrowskie, ogłasza przetarg nieograniczony na demontaż i załadowanie na wagony kolejowe całego urządzenia suszarni z młynem dla salety amonowej, znajdującego się na terenie Wytwórni Nitrozwiązków w Legnowie koło Bydgoszczy.

Oferty w podwójnych kopertach należy przelać w terminie do dnia 30 kwietnia 1948 r., godziny 12-ej, do Dyrekcji Wytwórni Nitrozwiązków w Legnowie, gdzie w tym samym dniu o godzinie 13-ej zostaną otwarte. Oferent obowiązywać jest złożyć wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy w kasie Wytwórni Legnowo.

Wytwórnia Krywałd zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość ofert oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyny. Szczegółowych informacji udzieli Wytwórnia Nitrozwiązków w Legnowie. 21-99-k

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU BAWELNIANEGO NR 8 W ŁODZI

ogłaszają PRZETARG NIEOGRANICZONY na:

- 1) roboty remontowe budowlane w sali przeznaczonej dla kuchni fabryki PZPB Nr 6 w Łodzi, ul. Żeromskiego 137
- 2) wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej w kuchni centralnej w PZPB Nr 6 oraz wykonanie instalacji kanalizacyjno-wodociągowej w obieralni
- 3) wykonanie instalacji parowej (doprowadzenie do kotłów, do ogrzewania centralnego i do bojlera) w PZPB Nr 6
- 4) wykonanie instalacji elektrycznej światła i siły w kuchni PZPB Nr 6 (19 punktów świetlnych, 2 punkty siły)
- 5) zainstalowanie ogrzewania centralnego w obieralni jarzyn dla kuchni centralnej PZPB Nr 6.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisami na poszczególnych roboty, prosimy składać do biura firmy przy ul. Piotrkowskiej 204 do dnia 15 kwietnia 1948 r., których otwarcie nastąpi tegoż dnia o godz. 13-ej. Do oferty należy dołączyć kwit w wpłacone wadium w wysokości 2 proc. sumy kosztorysu w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Łodzi konto Nr 1038. Wszelkie informacje dotyczące przetargu, ślepe kosztorysy można otrzymać w Biurze, ul. Piotrkowska 204 w godzinach od 13-ej do 16-ej. Zastrzega się prawo wyboru oferenta bez względu na wysokość oferty oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. 2189-k

KOMUNIKAT IZBY SKARBOWEJ

W Dzienniku Ustaw Rz. P. z dnia 27 lutego 1948 roku Nr 10 poz. 74 została ogłoszona Ustawa o obowiązku społecznego oszczędzania, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1948 roku.

W myśl przepisów art. 2 powołanej Ustawy obowiązkowi społecznego oszczędzania podlegają m. in.: 1) osoby fizyczne i prawne oraz spadki wakujące, o ile roczny dochód podatkowy przekracza 240.000 zł. i 2) osoby podlegające podatkom od wynagrodzeń, o ile wynagrodzenie przekracza 240.000 zł. w stosunku rocznym.

Na podstawie § 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 marca 1948 r. do tejże Ustawy (Dz. Ust. R. P. Nr 14, poz. 14) Urzędy Skarbowe i Urzędy Rewizyjne, powołane zostały jako zbiornicze PKO do ustalania m. in. wysokości składek oszczędnościowych i przyjmowania wpłat od uczestników funduszu A tj. od prywatnego przemysłu, rzemiosła, handlu i usług, oraz od uczestników funduszu C tj. pracy najemnej.

W myśl § 37 p. 2 powołanego rozporządzenia składki oszczędnościowe płatne są przez uczestników funduszu A w Kasach Urzędów Skarbowych w terminie do dnia 15 każdego miesiąca (równocześnie z płatnością zaliczek na pod. dochodowy). Uczestnicy funduszu C placą składki oszczędnościowe w dniu wypłaty wynagrodzenia, które obowiązywać jest pobrać pracodawca i wpłacić do Kasy Urzędu Skarbowego.

Wobec upływu terminu płatności składek oszczędnościowych za miesiące styczeń i luty 1948 r. dla uczestników funduszu A, Izba Skarbowa na podstawie § 47 p. 1 powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu, wzywa uczestników tego funduszu do uiszczenia zaległych składek oszczędnościowych w wysokości określonej w art. 27 Ustawy do dnia 19 kwietnia 1948 roku.

Składki oszczędnościowe uczestników funduszu C, których terminy płatności zapadły, winny być pobrane przez pracodawcę przy wypłacie wynagrodzenia za miesiąc maj 1948 roku. W razie niewpłacenia w oznaczonych terminach zaległych składek, będą one ściągane w drodze przymusowej, wraz z dodatkami ubocznymi i kosztami egzekucyjnymi.

Bliższych informacji udzieli Urząd Skarbowy.

Łódź, dnia 1 kwietnia 1948 roku. 2191-k IZBA SKARBOWA W ŁODZI

ZARZĄDZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi — Wydział Kwaterunkowy — na podstawie art. 25 lit. f.) dekretu o publicznej gospodarce lokalami (Dz. U.R.P. nr 4-46, poz. 27) zarządza: rejestrację wszystkich domów przydzielonych na cele mieszkaniowe urzędem, instytucjom, zakładom, przedsiębiorstwom państwowym, samorządowym, spółdzielczym oraz prywatnym i pozostających w ich administracji.

W tym celu wszyscy zarządcy lub administratorzy wyżej wymienionych domów, a jeśli nie są zarządcy lub administratora — kierownicy odnośnych urzędów, instytucji, urzędów, zakładów lub przedsiębiorstw złożyć do dnia 15 kwietnia rb. w Wydziale Kwaterunkowym Zarządu Miejskiego, Al. Kościu-

szki nr 1, oddzielnie dla każdego domu wykazy, zawierające w tytule: adres domu i wskazanie, komu, przez jaką władzę i kiedy został przydzielony a w treści — wyszczególnienie lokali ze wskazaniem: a) nr lokalu b) ilości izb, c) nazwiska i imienia głównego lokatora, d) ilości osób zamieszkałych w danym lokalu, e) miejsce pracy głównego lokatora.

Osoby winne niedokonania zgłoszenia lub podania w wykazach nieprawdziwych danych, karane będą w trybie administracyjnym aresztem do 3 miesięcy i grzywną do 30.000 zł lub jedną z tych kar z mocy art. 38 lit. a) i c) powołanego na wstępie dekretu.

Łódź, dnia 2 kwietnia 1948 r.

Za Prezydenta Miasta

(—) Stanisław Duniak

Wiceprezydent Miasta

2201k

OGŁOSZENIA DROBNE

Kupno-Sprzedaż

FOTOAPARATY

Mikroskopy — Epidioskopy inne precyzyjne kupuje — sprzedaje D/H. Switczianka, Piotrkowska 83. 1896-k

HURTOWA sprzedaż

artykułów kolonialnych M. Blachowiak Łódź, Piotrkowska Nr 11. 2159-k

Zaofiarowanie pracy

DWÓCH pracowników umysłowych do Wydziału Zbytu (siły męskie) oraz pracowni-ka na stanowisko magazyniera (Siła męska), poszukują P. Z. P. B. i W. Nr 22 w Łodzi, ul. Kątna 39-41. Wydział Personalny. 2171-k

Zagubione dokumenty

ZGUBIONO leg. szkolną i PW. Zurawski Marian, Obywatelska 70. 2200g

ZAGUBIONO książkę

Ubezpieczalni Społecznej Rapiński Stanisław Daszyńskiego 49 2184g

ZGUBIONO leg. tram

wajową złotą, kartki żywnościowe dwie za kwiecień, Szymański Ludwik i legit. PSS na nazwisko Tomasz Bronisław, Piotrkowska 31. 2186g

ZAGUBIONO kartę

rejestracyjną RKU — Skierniewice—Bluszc Jan wieś Sowidol, pow. Rawa Mazowiecka. 2190k

SKRADZIONO w dn.

21.3 48 r. torbę damską z 4 kartkami żywnościowymi za m. kwiecień i 2 odzieżowymi na nazwisko Karoliny i Feliksa i Haliny Donatowiczów, książeczki Ubezpieczalni Społecznej, legitymacje PPR i 2 legitymacje tramwajowe Karoliny Donatowicz i książeczki Kropli Mleka Haliny Donatowicz. Proszę o zwrot dokumentów pod adresem: K. Donatowicz, Łódź, Kamienna 18. 2188B

Różne

„PIEKARNIA i Cukiernia Turecka M. Fazli-Oglu, Łódź, ul. Pomorska Nr 17, tel. 205-31.” 2031-k

LAKIERNIA Bogdan

Włodarski Łódź, ul. Południowa 59. Tel. 107-80. 2177-k

Adolf RICHTER Spad

kobiercy, Łódź, Daszyńskiego 20, tel. 203-80, artykuły techniczne, armatury, narzędzia. 1915k

GRÓDZKI i Ska Łódź,

Andrzeja 7, tel. 211-84 Instalacje elektryczne — artykuły elektro-techniczne. 1897k

HURTOWNIA północno-

sznicio-galanteryjna J. Century i S-ka, Łódź, Piotrkowska 46, tel. 176-08. 2198k

ROBOTNICZE Towarzystwo

Przyjaciół Dzieci prosi wszystkich wychowawców, zatrudnionych w roku ubiegłym na koloniach letnich o zgłoszenie się do biura Oddziału ul. Piotrkowska 165. 2185g

DNIA 27. III. ZGIBIŁA

suka brązowa długowłosa, rasy „Gryfon”, włos długi i falisty. Nr rejestracyjny 718. Odprowadzić za wysokim wynagrodzeniem. Traugutta 21. Dzwonić: telef. 142-80.

PRZYBLAKAŁ się

pies z obrozą, sierść żółta z brązową, przednia łapka biała. Ogrodowa 54 m. 16. 2206g

PRZYBLAKAŁ się

pies, mieszaniec doberman-dog, jasny. Odebrać Aleksandrowska 68-2. 2187g

POWOŁANIE DO SZEREGÓW POWSZECHNEJ ORGANIZACJI „SŁUŻBA POLSCE”

Poczynając od dnia 3 kwietnia 1948 r. rozpoczyna się prace Komisji Rejestracyjno-lekarskich w związku z powołaniem do szeregów Powszechnej Organizacji „Służba Polsce”.

W naszym mieście powołano do życia trzy Komisje. Wszyscy, którzy otrzymali imienne wezwania, obowiązani są stawić się w dniu, godzinie i lokalu, oznaczonych w wezwaniu. Prace Komisji rozpoczynać się będą punktualnie o godz. 8.15.

W lokalu przy ul. Świętokrzyskiej 13-15 odbywać się będzie rejestracja r. 1929 i 1930, zaś przy ul. Ogrodowej 34 w lokalu T-wa Śpiewaczego im. Moniuszki — r. 1931.

Powołani oprócz dokumentów wymienionych w wezwaniu, winni również zabrać ewentualnie posiadane legitymacje pw. i legitymacje członkowskie organizacji młodzieżowych.

Wszyscy ochotnicy i kandydaci do szkół szybowcowych zgłaszają się wyłącznie w komisji Nr I, ul. Świętokrzyska Nr 13-15 bez względu na wskazane miejsce stawiennictwa w wezwaniu. 2202-k

CENTRALA ODPADKÓW UŻYTKOWYCH

Przedsiębiorstwo Państwowe w Łodzi, ul. Południowa 44

ma do sprzedania następujące odpadki:

- ścinke bawełniane gumowane
- ścinke płótna introligatorskiego
- różnokolorowe ścinke celofanowe
- zaolnione liny konopne
- odpadki kuźnierskie
- używane obuwie.

Bliższych informacji udziela Wydział Handlowy COU, tel. 122-82. 2194k

Samodzielny KSIĘGOWY

poszukiwany do przedsiębiorstwa handlowego

Oferty kierować do Biura Ogłoszeń „Prasa” — ul. Piotrkowska 55 sub. „Delegatura”. 2205-k

ŁÓDZKIE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU MASZYN ROLNICZYCH

Piotrkowska 82

zatrudni:

1. INSPEKTORÓW FINANSOWYCH z dokładną znajomością księgowości przemysłowej (kosztów własnych)
2. INSPEKTORA ZAOPATRZENIA z dłuższą praktyką w branży metalowej
3. INŻYNIERÓW i TECHNIKÓW z poważniejszą praktyką warsztatową na stanowiska kierownicze w podobnych fabrykach oraz
4. Wykwalifikowaną MASZYNISTKĘ

R. S. W. „PRASA”

WYDZIAŁ TRANSPORTOWY Pogonowskiego 13, tel. 149-73

sprzedaje samochody:

1. Ford — osobowy na chodzie
 2. Opel-Adam — półciężarowy na chodzie
 3. Opel-Adam — półciężarowy na chodzie
 4. Peugeot — osobowy nie na chodzie
 5. Willis — osobowy nie na chodzie
- Wiadomość u Kier. Transportu. 2207-b

TEATRY

TEATR POWSZECHNY TUR

Dziś o godz. 19 min. 15 „OMYŁKA”, Bolesława Prusa.

Po rozpoczęciu przedstawienia publiczność na widownię wpuszczana nie będzie.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dziś i codziennie o godz. 19.15 komedia Moliere'a „SZKOŁA ŻON”.

Teatr „SYRENA”. Traugutta 1

Dziś 2 razy o godz. 16-tej i 19.30 „AMBASADOR”.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Codziennie o godz. 19.15; w niedzielę o godz. 15.30 — „ZEMSTA NIETOPERZA”, operetka w 3-ach aktach J. Straussa w premierowej obsadzie.

Teatr „OSA”. Zachodnia 43. tel. 140-09

Dziś i codziennie o godz. 19.30 w niedzielę i święta o godz. 16.30 i 19.30 „COS SIE ZACZYNA”. Ostatnie dni. Dla młodzieży niedozwolone.

Repr. CYBK Nr 1. Plac Leonarda

Codziennie o g. 19.15 wielki program atrakcyjny pod dyr. Din-Dona.

W soboty i niedz. pocz. 16.15 i 19.15.

KINA

ADRIA — „Symfonia pastorałna”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

BALTYK — „Nicholaus Nickleby”, godz. 16.30, 21; w niedz. 13.30.

BAJKA — „Wiosna”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

GDYNIA — „Program Aktualności Kraj. i Zagr. Nr 5, godz. 12.13, 14.15.

GDYNIA — „Mr. Smith jedzie do Waszyngtonu”, godz. 16.30, 21; w niedz. 13.30.

HEL — „Niepotrzebni mogą odejść”, godz. 16.30, 21; w niedz. 13.30.

MUZA — „Wieczna Ewa”, godz. 16.30, 21; w niedz. 14.30.

POLONIA — „Ostatni etap”, godz. 13.30, 16.30, 21; w niedz. 11.

PRZEDWIOSNIE — „Dwulicowa kobieta”, godz. 17.19, 21; w niedz. 15.

ROBOTNIK — „Niebo czy piekło”, godz. 17.19, 21; w niedz. 15.

ROMA — „Dziewczę z Północy”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

REKORD — „Mężczyźni w jej życiu”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

STYLOWY — „Pod dachami Paryża”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

SWIT — „U kresu drogi”, godz. 17.19, 21; w niedz. 15.

TECZA — „Pod dachami Paryża”, godz. 17.19, 21; w niedz. 15.

TATRY — „Skandal”, godz. 17.19, 21; w niedz. 15.

WISEA — „Zielona Dolina”, godz. 16.30, 21; w niedz. 13.30.

WŁOKNIARZ — „Gubernantka”, godz. 16.30, 21; w niedz. 13.

WOLNOŚĆ — „Rodzina Froment”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 15.

ZACHETA — „Pani Miniver”, godz. 16.30, 21; w niedz. 13.30.

W CZWARTEK PREMIERA W „OSIE”

W czwartek dnia 8 b. m. na scenie teatru „Osa” po starannej miesięcznej próbie wchodzi nowa rewia p. t. „Wiosenny Bieg”. Będzie to połączenie humoru, satyry politycznej, piosenki i tańca z inscenizacją i nastrojami wiosny. Dotychczasowy zespół z Dymśką na czele został rozszerzony i wzbogacony o nowe wybitne talenty jak Helena Grossówna, Jądwiaga Gosławska i ulubieniec Warszawy Antoni Jaksztas.

Obecny program „Coś się zaczyna” grany jest dzisiaj ostatni raz. Od poniedziałku do środy włącznie spowodu prób generalnych przedstawienie zawieszono.

Rabanka na kartki

WŁAŚCIWE odcinki, wywołane przez RCA na miesiąc kwiecień.

Wobec tego, iż w ogłoszonej wczoraj notatce zakradła się omyłka przez niepotrzebne zamieszanie: Kategoria I, odcinek Nr 27 po 1,30 kg — podajemy raz jeszcze właściwe odcinki na rabankę.

KARTY Z TERENU M. ŁODZI:

Kat. I odcinek Nr 20 po 1,40 kg rabanki, Kat. I odcinek Nr 21 po 1,30 kg rabanki, Kat. IR odcinek Nr 20 po 0,70 kg rabanki, Kat. IRD 0—12 odcinek Nr 21 0,70 kg rabanki, Kat. „C” odcinek Nr 21 po 0,35 kg rabanki.

KARTY Z TERENU WOJ. ŁÓDZKIEGO:

Kat. I odcinek Nr 24 po 1,40 kg rabanki, Kat. I odcinek Nr 27 po 1,30 kg rabanki, Kat. IR odcinek Nr 19 po 0,70 kg rabanki, Kat. IRD 0—12 odcinek Nr 26 po 0,70 kg rabanki, Kat. „C” odcinek Nr 14 po 0,35 kg rabanki.

Z TOW. PRZYJAZNI POLSKO-JUGOSŁOWIAŃSKIEJ

Zarząd Wojewódzki T-wa Przyjaźni Polsko-Jugosłowiańskiej w Łodzi podaje do wiadomości, iż dnia 5 kwietnia r. b. o godz. 18 w lokalu Komitetu Słowiańskiego przy ul. Piotrkowskiej 272-b II piętro odbędzie się zebranie członków i sympatyków T-wa. Referat z okazji drugiej rocznicy zawarcia paktu polsko-jugosłowiańskiego wygłosi członek Zarządu dr J. Bielski.

Ze sportu

Wojewódzka Rada W.F. i P.W.

wzywa wszystkie Związki Sportowe, Kluby i Stowarzyszenia do współpracy ze „Służba Polsce”

Wojewódzka Rada WF i PW m. Łodzi, która w działalności swej, jako jedno z czołowych zadań postawiła sobie budzenie powszechnej świadomości, że wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe musi być traktowane, jako podstawa ogólnego wychowania, zmierzającego do zapewnienia państwu i społeczeństwu obywateli, zdolnych do podejmowania trudów, związanych z obronnymi interesami kraju i pracą zawodową, aktywnych i twórczych na polu każdej akcji, podejmowanej w imię dobra powszechnego wita z zadowoleniem uchwaloną przez Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej ustawę o powołaniu do życia powszechnej organizacji młodzieży „Służba Polsce”.

Realizacja tej ustawy, obejmującej zasięgiem swoim całą młodzież Polski, pozwoli na wciągnięcie do produktywnej pracy nad odbudową Polski szerokich rzesz naszej młodzieży.

Wojewódzka Rada WF i PW w powołaniu organizacji „Służba Polsce” widzi wyraz głębokiej troski o przyszłość młodzieży, — przyszłość Ojczyzny naszej i dlatego w zrozumieniu tych zadań wzywa wszystkie Związki Sportowe, Kluby i Stowarzyszenia oraz cały świat sportowy do wprężenia się w akcję prowadzoną przez społeczeństwo i młodzież na rzecz organizacji „Służba Polsce”.

Powszechna organizacja „Służba Polsce”, która stać się ma dźwignią w budowie szczytów jutra młodzieży naszej musi stać się nie tylko ośrodkiem naszego zainteresowania, ale skupić w działaniu na rzecz realizacji zadań, stojących przed tą organizacją tych wszystkich, którym zdrowie i teżyżna fizyczna, przygotowania do służby obywatelskiej nie mogą być obojętne.

Stawiając to zagadnienie przed całym młodzieźmi światem sportowym jako wezwanie do wciągnięcia się w rytm aktywnej pracy przy boku organizacji „Służba Polsce” Wojewódzka Rada WF i PW wyraża jednocześnie głębokie przekonanie, że świat sportowy dotrzyma kroku z całym społeczeństwem w dążeniu do jak największych osiągnięć organizacji „Służba Polsce”.

Na uściami Warszawa-Praga-Warszawa

Napływają już nagrody

Społeczeństwo łódzkie nie może pozostać w tyle

W dniach od 1 — 9 maja br. redakcja „Głosu Ludu” i praskiego dziennika „Rude Pravo” organizują pod Wysokim Protektoratem wicepremiera Rządu R. P. Władysława Gomułki i premiera Rządu CSR Klementa Gottwalda — Międzynarodowy Wyścig Kolarski na trasie Warszawa — Praga i Praga — Warszawa.

W wyścigu tym startują prócz zawodników Polski i Czechosłowacji, kolarze ZSRR, Jugosławii, Włoch, Rumunii, Węgier, Bułgarii, Albanii, Triestu oraz drużyny robotniczych związków sportowych innych krajów.

Ze względu na doniosłe znaczenie propagandowe tej imprezy, „Głos Ludu” za naszym pośrednictwem zwraca się z uprzejmą prośbą do wszelkich instytucji społecznych, organizacji sportowych i łódzkiego kupiectwa o zaoferowanie nagród dla zawodników.

Ponieważ termin projekowanej przez nas wystawy nagród jest bardzo bliski, prosimy o deklarowanie ich do dnia 20 kwietnia br.

Wszelkich informacji w wyżej wymienionej sprawie udzieli oraz zgłoszenia przyjmie redakcja „Głosu Robotniczego”, ul. Piotrkowska 86 w godzinach od 9 do 11-ej.

Francuzi i Belgowie

zgłosili po 10-ciu kolarzy do wyścigów Warszawa-Praga i Praga-Warszawa

Wczoraj bawiła w Łodzi komisja lustracyjna trasy zbliżających się wyścigów kolarskich: Warszawa — Praga i Praga — Warszawa.

Na miejscu, w porozumieniu z miarodajnymi czynnikami uzgodniono wszystkie sprawy organizacyjne związane z przyjęciem przejeżdżających przez Łódź kolarzy i zapewnienia im maksimum bezpieczeństwa.

Finisz pierwszego etapu wyścigu Warszawa — Praga, który, jak wiadomo kończy się w Łodzi, odbędzie się przed redakcją „Głosu Robotniczego”.

Ostatnio wpłynęły oficjalne zgłoszenia kolarzy z Francji i Belgii. Obydwa te państwa przysyłają po 2 ekipy, to jest po 10 zawodników. Większość ekip zagranicznych przybędzie do Warszawy samolotami.

To interesuje wszystkich

Poznajemy regulamin

wyścigu Warszawa—Praga i Praga—Warszawa

Wczoraj czytelników naszych zapoznaliśmy z ciekawymi wyjątkami regulaminu wyścigu kolarskiego Warszawa — Praga i Praga — Warszawa. Ponieważ to wielka impreza interesuje dzisiaj całą opinię sportową Polski — (o czym świadczą codzienne listy do Redakcji) podajemy dalsze szczegóły dotyczące tej wielkiej imprezy międzynarodowej, od której dzieł nas zaledwie miesiąc.

UWAGI DOTYCZĄCE OBYDWU WYŚCIGÓW WARSZAWA — PRAGA I PRAGA — WARSZAWA

Zawodnik, który nie ukończył jednego z etapów, będzie wyeliminowany z dalszego wyścigu, zatrzymuje jednak nagrody, zdobyte w poprzednich etapach.

Niedozwolone jest przyjmowanie jakiegokolwiek bądź pomocy żywnościowej i technicznej od osób postronnych. Zawodnikowi również nie wolno przyjmować napojów w naczyniach tłukących się. Nie wolno zawodnikowi korzystać z jazdy za samochodami lub motocyklami.

W etapach dłuższych większej niż 180 km. będzie zorganizowana lotnia wymiara tarcz żywnościowych. Punkt żywnościowy będzie ogłoszony przed startem do poszczególnych etapów.

W razie poważniejszego uszkodzenia roweru (złamania ramy, widełca, sztycy, pęknięcia sprężyn siodeł itp.) dozwolona jest pomoc monterów z wozów technicznych. Z kompletne go roweru zawodnik może skorzystać jedynie w wypadku zaofiarowania mu go przez przygodne osoby postronne lub przez innego współzawodnika. O fakcie powyższym zawodnik zobowiązany jest zawiadomić najbliższemu kontrolerowi lub sędziemu na trasie oraz komisji sędziowskiej po przyjeździe na metę. Zawodnik musi mieć na starcie do każdego etapu 2 zapasowe gumy (minimum).

W razie złamania koła, bądź też wycięcia szprych, zawodnik otrzyma drugie koło zamiast bez ogumienia z wozu technicznego. Koło obowiązuje jest założyc osobie. Poza tym zawodnik może otrzymać z wozu technicznego narzędzia i drobne części zamienne.

W wypadku przebiccia wszystkich gum zapasowych, zawodnik może podczas jazdy wymienić je na całe.

Zawodnicy, przybywający na metę grupowo, winni po przebiegnięciu mety w odległości około 50 mtr. (na torze — na środku boi-

ska) natychmiast ustawić się w kolejności zajętych miejsc na mecie, celem dodatkowego sprawdzenia numerów startowych. Sprawdzenia dokona sędzia. Niewykonanie powyższego punktu może spowodować pomyłki przy obliczaniu czasów za etap.

Protesty zawodników mogą być składane na ręce Sędziego Głównego na piśmie z dołączeniem kaucji w wysokości 50 koron czeskich względnie 400 złotych polskich. W wypadku uwzględnienia protestu kaucja podlega zwrotowi, w wypadku odrzucenia protestu wpłacona kaucja przepada i zostaje przekazana na Fundusz Olimpijski.

Zawodnicy startują w wyścigu na własne ryzyko.

Startowe, tak od zawodników startujących indywidualnie, jak i drużynowo — pobierane nie będzie.

Przodownik (leader) wyścigu otrzymuje koszulkę żółtą.

KOMISJA SĘDZIOWSKA

Komandorem — Sędzią Głównym Wyścigu Warszawa — Praga jest Polak. Komandorem — Sędzią Głównym wyścigu Praga — Warszawa jest Czech.

W skład każdej komisji sędziowskiej poza tym wchodzi 2 Polaków i 2 Czechów.

Sędzia Główny ma głos decydujący i od jego orzeczenia w czasie trwania wyścigu nie ma odwołania.

Komisja Techniczna i Komisja Gospodarcza oraz pomoc sanitarna będzie się składała w obu wyścigach z przedstawicieli Polski i Czechosłowacji.

NAGRODY

Zawodnicy biorący udział w obu wyścigach tak w konkurencji indywidualnej, jak i drużynowej — otrzymują nagrody etapowe i za klasyfikację ogólną. Za wyścig Warszawa — Praga ufundowane są nagrody przez najwyższe władze państwowe, samorządowe, organizacje polityczne i społeczne, osoby prywatne, itp. Republiki Czechosłowackiej.

Za wyścig Praga — Warszawa nagrody etapowe za klasyfikację indywidualną i drużynową — ufundowane są przez najwyższe władze państwowe polskie, związki samorządowe, organizacje polityczne i społeczne, osoby prywatne itp. Poza tym w wyścigu Warszawa — Praga ufundowany jest cały szereg nagród na

Uwaga kolarze!

Zarząd Sekcji Piłki Nożnej DKS-u wzywa wszystkich zawodników piłkarzy do stawienia się w dniu dzisiejszym, tj. w sobotę 3 kwietnia o godz. 17.30 w lokalu klubu, ul. Nawrot 75 w sprawie nagłej i pilnej. Stawiennictwo obowiązkowe.

Dziś walne zebranie KS Wictorii

Zarząd Wł. Zw. Kl. Sport. „VICTORIA” w Łodzi zawiadamia wszystkich członków i sympatyków, iż w dniu 3.IV. br., tj. w sobotę o godz. 12-ej w pierwszym terminie, a o godz. 13-ej w drugim terminie odbędzie się Walne Zebranie tegoż klubu.

terenem polskim przez władze i instytucje polskie, a w wyścigu Praga — Warszawa na terenie czeskim ufundowane są nagrody przez władze i instytucje CSR.

Ogłoszenie zdobytych nagród nastąpi po każdym etapie. Zasadniczymi nagrodami są: w wyścigu Warszawa — Praga — nagroda Premiera Rządu CSR i Przewodniczącego Centralnego Komitetu Komunistycznej Partii Czechosłowacji — Klementa Gottwalda, a w wyścigu Praga — Warszawa — nagroda wicepremiera Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Generalnego Sekretarza Polskiej Partii Robotniczej — Władysława Gomułki.

UWAGI KOŃCOWE

Przydział drużyn i zawodników do konkurencji indywidualnej w poszczególnych wyścigach przeprowadzi mieszana komisja sędziowska, przy współudziale przedstawicieli redakcji.

Wszyscy zawodnicy, biorący udział w wyścigu, podlegają badaniu lekarskiemu tak przed wyścigami, jak i po każdym zakończonym etapie.

We wszystkich sprawach nie objętych niniejszym regulaminem jak i w ich interpretacjach — pozostawia się decyzję Komisji Sędziowskiej.

W wyścigu obowiązuje regulamin i przepisy międzynarodowe Międzynarodowej Unii Kolarskiej (U.C.I.).

Regulamin niniejszy sporządzony zostaje w czterech językach: polskim, czeskim, rosyjskim i francuskim i zostanie przesłany wszystkim zainteresowanym państwowym związkom kolarskim i organizacjom robotniczym. Do regulaminu zostaje dołączona mapa trasy wyścigu. Wszyscy zawodnicy, biorący udział w wyścigu również będą zaopatrzeni w regulamin i mapkę trasy.

Kino „BALTYK”

W poniedziałek, dnia 5-go kwietnia
PREMIERA filmu produkcji francuskiej

BITWA O SZYNY

2183-8